

PROLETARIAT DE TOTS ELS PAÏSOS
UNIU-VOS!

treball

ÒRGAN CENTRAL DEL PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

Número: 508

del 23 al 29 de desembre de 1977

Preu: 15 pessetes

França: 3ff

Congrés del PSC

Unitat socialista irreversible

La unitat socialista és ja irreversible a Catalunya. Aquesta és la principal conclusió del II Congrés del Partit Socialista de Catalunya, celebrat a Barcelona el passat cap de setmana per aprovar el procés d'unificació amb la Federació Socialista de Catalunya (PSOE). La unitat dels socialistes d'extracció catalana amb els del PSOE serà sens dubte un fet de gran importància per a Catalunya, com va subratllar Gregori López Raimundo en el missatge que va trametre al Congrés en nom del PSUC. El president del partit dels comunistes catalans, que han treballat estretament amb els socialistes en la lluita contra la dictadura i per la democràcia i l'autonomia, va destacar també la seva confiança "que aquesta amistat es mantindrà i consolidarà en el futur, en l'esforç mancomunat en defensa dels interessos dels treballadors, dels drets nacionals de Catalunya i de la democràcia a tot Espanya, i que serà una palanca fonamental per avançar vers el triomf del socialisme en llibertat que constitueix la nostra meta". Els mateixos delegats al Congrés van subratllar el missatge amb grans

aplaudiments i crits incessants de "unitat, unitat!". El II Congrés del PSC, del qual el lector trobarà informació a la pàgina 3, escollí els cent-vint membres del Consell General —equivalent al Comitè Central— i el nou secretariat i aprovà diverses ponències, en una de les quals es destaca el suport del PSC als Pactes de la Moncloa, que tenen un ajut cada cop més decidit de les forces socialistes.

(Foto Jordi Morera)

Resolució del Comitè Central del PSUC

Una acció immediata de govern

"El PSUC considera urgent la transferència dels serveis de l'Estat i les diputacions a la Generalitat i reclama, al mateix temps, una acció immediata de govern per tal de fer front als principals problemes de Catalunya". Així diu un dels paràgrafs de la resolució que el Comitè Central del PSUC ha fet pública després de la seva darrera reunió, celebrada aquest cap de setmana a Barcelona i en el transcurs de la qual es van examinar els principals problemes de la situació política. El Comitè Central va precisar "els tres objectius

polítics immediats més importants del PSUC": aplicació a tots els nivells dels acords de la Moncloa, les eleccions sindicals i les eleccions municipals, la celebració de les quals el Comitè Central considera urgent.

(Informació i resolució política a les pàgines 5 i 6)

(A la foto de Jordi Morera, Antoni Gutiérrez Díaz, acompanyat de Simon Sánchez Montero, del Comitè Executiu del Partit Comunista d'Espanya)

S'estén la solidaritat

Boadella, detingut

Com una taca d'oli s'han estès arreu de Catalunya i més enllà les expressions de solidaritat amb el director d'Els Joglars Albert Boadella, empresonat a la Model de Barcelona per ordre d'un jutjat militar. L'obra dels Joglars "La Torna", que ha donat origen al processament del director de la companyia, és un muntatge el protagonista del qual és el polonès Heinz Txez, executat el 3 de març de 1973, el mateix dia que Salvador Puig i Antich. "La Torna", feia tres mesos que es representava, després que el Ministeri de Cultura l'hagués declarada "apta per a tots els públics" (Pàgina 13)

Albert Boadella, director d'Els Joglars (Foto d'arxiu)

Feina de tots

Un cert desassossec s'ha emparat de la vida política del país, sobretot arran dels greus incidents de Màlaga i Tenerife i les reaccions que aquests han provocat. El fet que aquestes reaccions s'hagin barrejat amb altres procedents de sectors que s'oposen a l'aplicació dels acords de la Moncloa o que tenen el seu origen en un intent de capitalitzar, a benefici de les maniobres desestabilitzadores, la legítima indignació que han produït a les casernes atemptats criminals o assassinats com el del comandant Imaz, accentua encara més aquesta impressió pessimista. I això malgrat els avenços evidents que hi ha hagut al país en el procés, dur i difícil, de consolidació de la democràcia. Perquè, en el fons, es tracta d'això: de donar consistència i de fer funcionar una democràcia precària, assentada sobre unes bases encara molt febles.

Ningú no hauria d'oblidar el context en què ens movem. Ni el partit del govern, entestat a consolidar-se com a força hegemònica, a qualsevol preu, ni les forces d'oposició, no sempre disposades a posar, per damunt de consideracions partidistes, l'interès general de la democràcia, que per a tots és indispensable tenir en compte. I això val també per a Catalunya, que avança amb més dificultats de les previstes pel camí de la recuperació de l'autonomia.

El desassossec, la creixent tensió social i política, tenen remei: la corresponsabilització, de tots els sectors interessats a fer que la democràcia funcioni, en l'aplicació d'un programa de concentració a nivell d'Estat (llegiu Pacte de la Moncloa) i a nivell de Catalunya: unitat democràtica i consens per a una etapa de transició. Una etapa que requereix de tots una gran responsabilitat.

Una insòlita manifestació de quinze-mil ciclistes recorregué diumenge passat els principals carrers de Barcelona. La manifestació, convocada per la Societat Naturalista Vegetariana, aplegà en total prop de 50.000 persones, una comissió de les quals va lliurar al President Tarradellas un escrit on es concreten reivindicacions com la construcció de carrils i aparcaments per a bicicletes, la millora dels transports públics, la construcció de zones verdes i el vet a la construcció d'edificis i locals que incrementin la densitat de població, tot això per tal de fer més habitables i més humanes les nostres ciutats. (Foto Jordi Morera) (Reportatge gràfic, pàgines centrals)

Cap a un ordre públic democràtic

En retornar de Iugoslàvia, Santiago Carrillo posava l'accent en un tema crucial en aquests moments, que s'ha anat agreujant les darreres setmanes: l'ordre públic. "El ministre de l'Interior —diria— ha de ser un civil que apliqui una política democràtica d'ordre públic." Amb aquestes paraules, el secretari general del PCE subratllava la urgència d'assentar les bases, d'una vegada, per a la correcta solució d'un problema que podria fer anar en orris moltes coses. Per exemple, el mateix procés democràtic...

I no podria ser d'una altra manera, quan les darreres setmanes assistim a una seriosa "escalada", iniciada a Màlaga i Tenerife i continuada amb l'atemptat que va costar la vida al regidor franquista d'Irun Martínez Ezquerria i amb l'intent de volar la central nuclear de Lemòniz. Ambdós fets, reivindicats per una branca d'ETA, van merèixer la condemna d'un ample ventall de forces polítiques basques, des del PSOE, UCD i PC fins a l'ORT i PT.

El tema, sobre el qual el Congrés de Diputats tractarà aquests dies, guanyava també una nova dimensió a conse-

qüència del cessament del general cap de la IV zona de la Guàrdia Civil, Manuel Prieto, arran d'unes declaracions en les quals responsabilitzava el poder públic de la utilització de l'esmentat cos "que manca de mitjans intermedis" (és a dir, no mortals) per a la seva actuació envers les alteracions de l'ordre públic, i d'altres manifestacions, formulades pel capità general de Canàries, Prada Canillas, conegut per les seves posicions polítiques ultrades, en les quals proclamaria que l'Exèrcit aniria al capdavant de les forces d'ordre públic, manifestacions que, de moment, no han tingut cap conseqüència semblant a l'esmentada.

Alhora, aquesta qüestió seria objecte d'atenció per part del Parlament a les comissions d'Interior del Senat i del Congrés. A la primera, amb la compareixença del titular de l'Interior, Martín Villeda, que, aplicant el procediment "a porta tancada", vindria a ratificar els testimonis presentats fins ara sobre l'actuació de la força pública que va segar la vida d'un jove de les Canàries. I a la segona, amb la inexplicable absència de l'esmentat ministre, en una sessió en la qual el diputat comunista Simon Sánchez Montero diria que en l'actual situació d'ordre públic destaca "l'exemplar responsabilitat del poble i de la classe obrera", com també que a "La Laguna s'ha trencat una norma que ni durant la dictadura ho va ser: que la Guàrdia Civil intervingués en els recintes universitaris..."

ELS EMPRESARIS DIUEN QUE SÍ A SUAREZ

Paral·lelament, els darrers dies assistim a unes preses de posició del partit governamental UCD que val la pena que no les passem per alt, sobretot per les previsibles conseqüències que se'n poden desprendre a mig i curt termini.

En poques paraules, podríem dir que el partit del govern pretén novament donar confiança a sectors de la dreta, és a dir, a la seva clientela fonamental, que el van dur al triomf en les eleccions generals i que els darrers mesos semblava que havien formulat plantejaments no gaire d'acord amb la seva política. I els quals, fonamentalment, intenta novament atreure's amb vistes a les eleccions municipals.

Per començar, l'operació s'encetava amb una reunió del seu Comitè Executiu, que faria una pública declaració en la qual subratllava una colla de punts essencials. Des de la seva denúncia d'una suposada campanya contra el govern fins al seu refermament del sistema social de "mercat", passant per l'avís que continuarà assumint la seva responsabilitat de govern, enfront d'altres hipotètiques alternatives de poder.

Alhora, el president del partit governamental i també del govern, Adolfo Suárez, aplicava aquests principis a la pràctica, donant seguretat a uns sectors no pas poc rellevants precisament com són l'empresariat, a través de l'organització patronal amb clars ribets burocràtics com és la COE, i a la Confederació Catòlica de Pares de Família. I, per si hi hagués cap dubte, un clar portaveu de les tesis governamentals com és l'articulista de "Informaciones" Abel Hernández, ho diria directament: "Suárez i UCD s'han reconciliat amb els seus aliats naturals: els empresaris i els pares catòlics."

Amb els segons, realment, la reconciliació havia arribat primerament. I vet aquí el retrocés, marcadament reaccionari, que ha fet UCD en el tema de l'anomenada "llibertat d'ensenyament" a l'esborrany de la Constitució, i en altres com l'avortament o el divorci. Amb els primers ara, i les paraules del president de la COE, Ferrer Salat, són tot un

programa: "Si no se'ls desmoralitza, els empresaris estan disposats a col·laborar lleialment amb el govern." És a dir, que les tensions entre l'empresariat i el govern sembla que s'han dissipat i que s'han deixat enrere les dures crítiques que els primers varen fer al Pacte de la Moncloa. Només falta saber —i ja és prou— a canvi de què s'ha arribat a aquest canvi d'actitud... tot i que, molt possiblement, es reflectirà, i ben aviat, en la situació laboral.

UNA LLUITA LIBERAL

Mentrestant, la burgesia espanyola engegava altres grups polítics, en aquest cas els anomenats liberals, disposats a omplir un espai polític no massa complet. Encara que a la vista de les dades, és a dir, de l'existència de diferents partits, no esdevé gaire clar quin d'ells l'ocuparà preferentment o, com tots i cadascun d'ells voldrien, en solitari.

D'una banda, algunes organitzacions polítiques donen forma a un nou partit, el Partit Liberal Progressista, al capdavant del qual hi haurà el senador madrileny Joaquín Sartrústegui. D'una altra, es crea la Federació Liberal, en la qual s'integraven forces polítiques i personalitats com Antoni de Senillosa i Enrique Larroque. I, uns dies abans,

s'havia format el Club Liberal, al capdavant del qual apareix el ministre Joaquín Garrigues Walker i a través del qual els "liberals" integrats en el partit UCD pretenen deixar un peu fora... per si de cas.

Naturalment, la lluita per l'espai polític liberal s'entaularà entre els dos partits esmentats. Que, d'altra banda, coincideixen també en els seus desitjos d'atreure's l'ex-ministre José María de Areilza. Una personalitat que, aquests mateixos dies, va pronunciar una conferència en el ja cèlebre Club Siglo XXI en la qual es va presentar com una opció de poder, va parlar dels col·laboradors d'un hipotètic govern i va fer una crida a la burgesia —el 60 o 70 per cent del país, va dir— per, amb ella, naturalment, "aixecar el projecte d'estat democràtic"...

REGIONALITZACIÓ DE LA PREMSA PÚBLICA

D'altra banda, mentre que el comitè anti-corrupció de RTV feia pública una nova part del seu extens informe —tan extens com la mateixa corrupció— el tema dels mitjans de comunicació social de l'Estat es tornava a plantejar en el pla polític. Fonamentalment, gràcies a l'alternativa que als esmentats mitjans (concretament trenta-cinc diaris instal·lats a tot l'Estat) presentava la comissió nacional de treballadors de l'antiga premsa del Movimiento i que va trobar el suport d'alguns

grups parlamentaris, entre ells el comunista.

En el seu projecte d'alternativa, els treballadors plantejaven dos punts bàsics. D'una banda, la seva oposició a la privatització d'aquests mitjans que, molt sibil·linament, la dreta havia demanat fa alguns mesos. D'altra, la "regionalització" de la cadena que ells anomenen premsa pública, a través dels Patronats Regionals de Premsa Pública, òrgans semblants als que regeixen la BBC britànica, que es farien càrrec de la titularitat, administració i gestió dels diaris i on estarien representats els parlamentaris de cada zona, els treballadors i l'Estat "com a garant de la llibertat d'expressió del poble que no va obtenir representació parlamentària i de les entitats d'interès regional".

La fórmula es presenta com una via intermèdia entre l'estratificació actual i la privatització que vol la dreta. I, endemés que suposaria un relleu dels diaris que, malgrat els arguments dels sectors conservadors, varen ser rendibles fins a l'any 1974 —en el qual van superar els 158 milions de pessetes de beneficis— esdevindria una peça bàsica en el procés d'assentament i aprofundiment d'una democràcia informativa que, avui com ahir, no deixa de ser batuda pels grups totpotent d'un sector concentrat fonamentalment en uns pocs centres econòmics i manipulat per ells.

RECTIFICACIÓ

A l'article de la secció Tribuna de la setmana passada (TREBALL n. 507), titulat: Els Dissidents de l'Est, hi ha un error d'impressió que cal esmenar. A la quarta columna, segon paràgraf (ratlla número deu començant per dalt) ha de dir: "En segon lloc, tant els dissidents d'esquerra com els qui se situen en posicions no marxistes com ara Sakharov, Amalric, etc, són per a nosaltres..."

Treball REDACTORS

COL·LABORADORS

Enric Vives (cap de redacció) Toni Albert, Miquel Alzu, M. d'Amposta, Antoni B., Carles Fortuny, Joaquim G., Gabriel Jaraña, Antoni Lucchetti, Rafael Ribó, Ignasi Riera, Jesús M. Rodés, Joan Sanjuan, Albert Presas, Rodrigo Vázquez Prada. Responsals: Magda Ballester, Enric de Gràcia, Josep Girona, E.J. Ricart, Manuel Luís, Josep Quintanas, Josep Sivilla, Carles Teixidor.

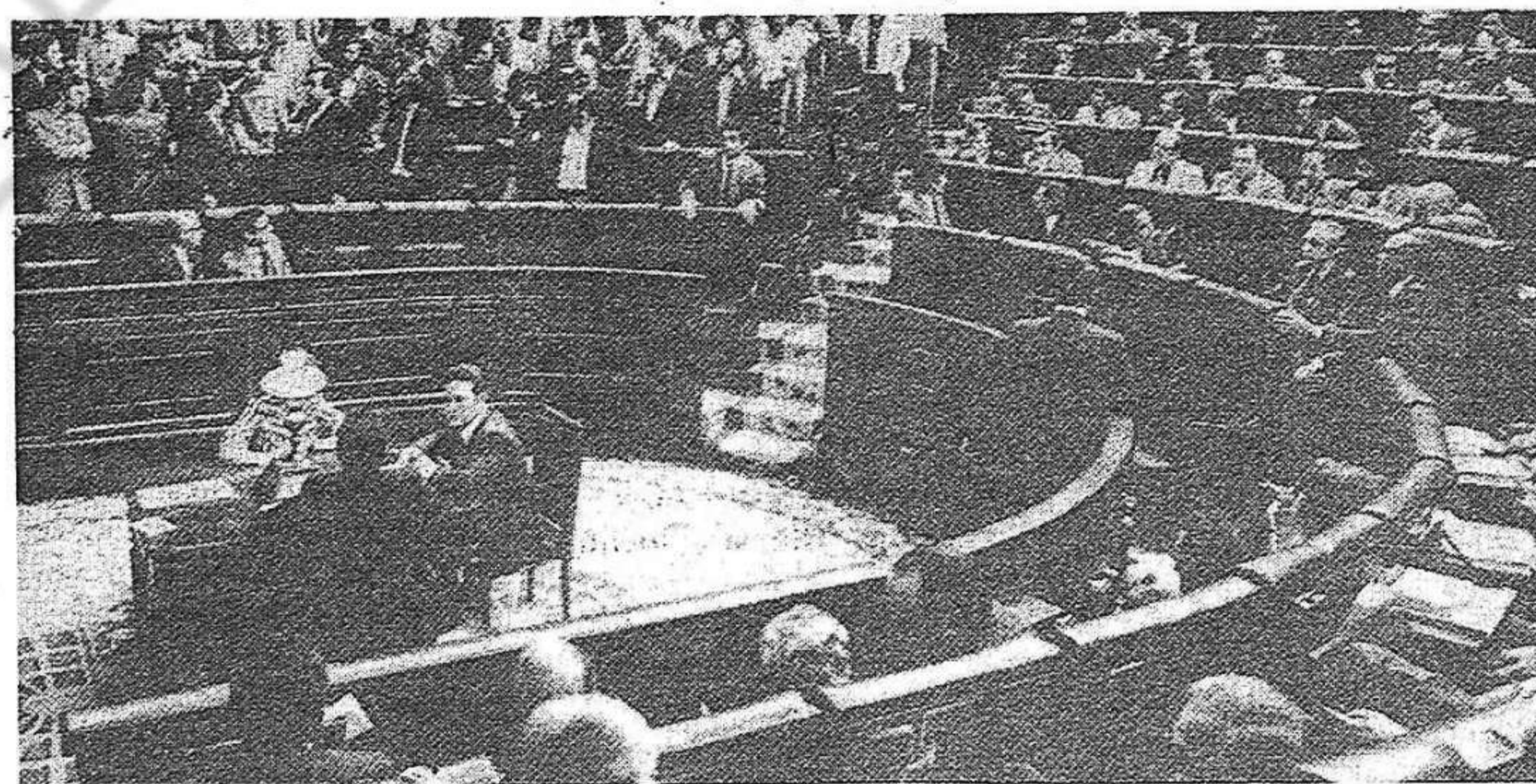
Confecció: Jaume Ribé.

Fotografies: J. Civit, Jordi Morera, E. Quintana, Jordi Soteras Jr.

Director: Joan Busquet

Redacció, administració i publicitat: Vallespir, 171, baixos Barcelona, 14 Telèfons: 2306043 3212195

Edita: PSUC Impres: Jngemesa Dipòsit legal: B 16948-77

El Congrés de diputats tractarà properament el tema dels fets violents esdevinguts darrerament a Espanya (Foto d'arxiu)

El dit a l'ull

Fum, fum, fum !

L'Albert Boadella, d'«Els Joglars», paga car el dret a l'expressió irònica. Els qui ens voldrien sempre erts, momificats, s'exclamen perquè hi ha qui viu de la paròdia. Una ombra de pessimisme ens fa els ulls més pesants i ens clou, de ràbia, les parpelles. Som fills forçats de la impotència. Però pensa, amic Boadella, que estem amb tu. Fum, fum, fum.

Ha estat nomenat andalús de l'any el responsable de tràfic, memorable senyor Linares. Per TV catalana va expressar, sense escarafalls, en quin concepte té la simpàtica regió catalana («que, clar, no es una nación, como todo el mundo sabe»), terra que trepitja des de fa trenta anys. L'andalús de l'any és però més perillós encara quan mira de resoldre el problema de la circulació. Si arriba a ser per ells, els pastors encara cercarien l'estel de Natzaret pels afores de Torremolinos. Com que no hi era, fum, fum, fum.

L'Agustinet Montal, «guest star» de «Barrabàs», un dels homes que més ha inspirat els dibuixants d'humor esportiu, deixa el Barça. Però tornarà. És un d'aquells maldecaps crònics, persistents, un d'aquells càstics que Catalunya no es mereix. Me l'imagino fumant un havà, darrere d'una taula de... (Aquí, esti-

mat lector, has d'endevinar el lloc, polític o social, assistencial, cultural o benèfic que ocuparà l'Agustinet, amb o sense el senyor Marinus Michels. És un concurs nadalenc de «Trebball»: la revista del fum, fum, fum.)

La crisi de la premsa és segurament una de les deu expressions més sentides al llarg de l'any que, finalment, acaba. El cas del «Brusi» ens va ensenyar que el poder dels diners és sòlid, i que la cultura, quan és lliure i va contra les decisions del capital, sempre corre el perill de ser guillotina. És per això que volem desmentir un rumor, cada cop més persistent i més obsessiu: no és cert que Jacqueline, vídua Kennedy, super-vídua Onassis, hagi comprat «Trebball». Fum, fum, fum.

La demagògia, en temps de crisi, fa la viu viu eufòrica. Una mostra: una estranya publicació, «El Martillo», subtítolada «La cultura al poder», que constitueix una demostració de com les mateixes expressions, tretes d'un context, poden fer bo el brou de la dreta, antidemocràtica i desestabilitzadora, o poden ser el començament d'un judici mesurat, «vàlid per a tots, per a l'amo i per al remença». «El Martillo», sota l'escorça ingènua del neorealisme expressionista, té molt mala llet: fum, fum, fum.

La setmana a Catalunya

L'antimarxisme, un aglutinant

Catalunya no és una illa. Vull dir que els esdeveniments a nivell de l'estat —especialment pel que fa a l'ofensiva del búnquer contra el govern, i encara més en concret contra el Pacte de la Moncloa, així com l'actual incapacitat de l'equip que dirigeix l'ordre públic— per força tenen repercussió a Catalunya. En aquest sentit, per exemple, el govern sembla que no té ara massa pressa, a la vista d'altres preocupacions, per engegar amb celeritat el traspass de serveis de la Generalitat. També, cal constatar que certs sectors de la burgesia catalana continuen essent capdavanters d'una ofensiva contra els acords de la Moncloa, i especialment contra els seus aspectes més progressistes, excusant-se ara en la suposada "incapacitat tècnica" del Consell Executiu de la Generalitat. El que no diuen obertament és que no els agrada un govern en el qual les forces progressistes tenen la majoria.

La setmana en l'àmbit estricta de Catalunya ha vingut presidida per importants reunions que, sens dubte, han d'ajudar a clarificar l'escena política catalana. Per exemple, la reunió del Comitè Central del PSUC, la cloenda del Congrés del Partit Socialista de Catalunya, el Congrés d'Esquerra Republicana de Catalunya, la Conferència del PTE, al costat, naturalment, de les reunions per la definitiva posta en marxa de la Generalitat provisional. Un fet —aparentment polític, però de fondes repercussions en tots els ordres— ha vingut a completar aquesta densa setmana: la detenció d'Albert Boadella, director de "Els Joglars", per ordre de l'autoritat judicial militar a conseqüència del muntatge teatral "La Torna", basat en l'execució del polonès Heinz Txez a Tarragona, al mateix temps que de Puig Antich a Barcelona. Alguns d'aquests temes (el C. C. del PSUC, el Congrés del PSC, la detenció i solidaritat amb Boadella, etc.) TREBALL els tracta en altres bandes d'aquest mateix número, d'acord amb la importància que tenen. Seguim amb els altres.

EL CLIMA PRE-ELECTORAL I LES SINDICALS

Podríem dir, avançant més en el que assenyàvem ja en una darrera crònica de TREBALL, que Catalunya sembla viure ja en una certa etapa pre-electoral. Les eleccions sindicals i les eleccions municipals constitueixen avui preocupacions importants de la major part de les forces polítiques i socials catalanes. Pel que fa a les sindicals, el fet més remarcable és, sens dubte, l'acord CCOO-UGT per celebrar les eleccions entre el 16 de gener i el 6 de febrer. Això, i el context general de l'acord, permeten de preveure un clima de distensió entre les dues grans centrals de Catalunya, que sens dubte haurà de beneficiar el conjunt de la classe treballadora, evitant inútils enfrontaments que solament anirien a favor dels qui volen dividir els treballadors, volen conduir-los cap a posicions clarament reformistes o, en l'altre extrem, a radicalismes verbals que no serveixen gens a l'avanç de la classe obrera en la seva marxa cap a la societat socialista. En aquest sentit, sembla clar que a Catalunya tots els intents

ple, Convergència Democràtica de Catalunya, Esquerra Republicana, l'ex-Reagrupament, etc? No sembla pas que USO (malgrat que hi militen alguns afiliats a CDC), amb el seu projecte de sindicalisme autogestionari i socialista, sigui una fita que els entusiasmi.

Potser aquestes formacions —que si bé no tenen massa treballadors disposen de quadres, empleats, tècnics entre els seus afiliats— s'inclinaran pel SOC, formació sindical que no ha reeixit a sortir del seu reducte testimonial.

ANTIMARXISME PER A LES MUNICIPALS

Quant a les municipals, malgrat que falten molts mesos per a la seva celebració, tots els símptomes són que estem en una campanya pre-electoral més o menys oberta. ¿No heu vist, per exemple, cartells d'alguns partits a favor de l'afiliació, pensant ja en les municipals? Aquestes eleccions estan obligant a un important reagrupament de forces. Així, val la pena destacar la reunificació dels dos sectors d'Esquerra Republicana de Catalunya, entestats a fer un "partit d'esquerra progressista no marxista". A aquesta operació poden sentir-se temptats d'afegir-s'hi l'"Agrupació Socialista Josep Pallach" —que ha fet ja professió de fe de socialdemocràcia—, el Front Nacional de Catalunya i altres formacions que, cara a les municipals, centrarien els seus esforços a enfrontar-se a socialistes i comunistes. De l'Esquerra Republicana de Catalunya s'ha dit que vol constituir-se en el partit del president de la Generalitat i, encara que Tarradellas sembla que no és al darrere de l'operació, ni el president ni altres personalitats i formacions situades

més a la dreta no veurien malament la creació d'un partit o d'una federació —potser el "Front d'Esqueres"— que intentés restar protagonisme a la realitat, és a dir, a l'opció inequívocament d'esqueres, d'esquerra marxista si voleu que ho diguem ben clar, que prengué el poble de Catalunya el passat 15 de juny.

L'antimarxisme d'Esquerra i altres formacions afins pot perjudicar notòriament la política d'aliances preconitzada pel PTE. Les declaracions de Manuel Gràcia, nou secretari general del PTE a Catalunya, després de la Conferència d'aquest partit, afirmant que és possible un acord amb Esquerra Republicana de Catalunya per a la formació d'un Front d'Esqueres, semblen ara mancats de tot fonament.

No solament perquè el PTE és un partit que es proclama marxista sinó també perquè a la base d'aquest partit hi ha molts gats escaldats de l'aventura electoral del 15 de juny, quan el PTE hi posà la força de treball i Esquerra Republicana s'endugué el diputat.

Però una cosa no poden oblidar els dirigents d'Esquerra ni de cap altre partit: la correlació de forces avui a Catalunya no és la de l'any 1931 ni la de 1936, com tampoc acabat l'absentisme polític preconitzat llavors per l'anarco-sindicalisme— no és la petita burgesia la classe hegemònica en la societat catalana. Els resultats de les darreres eleccions són simptomàtics i, com que mentre no es demostra el contrari no en tenim d'altres, ens hi hem de referir forçosament. Això no obsta perquè puguin intentar-se les mil i una aventures polítiques. Per això creiem en el pluralisme.

CARLES FORTUNY

P.S.C.

El Congrés del PSC

La unitat socialista és irreversible

El II Congrés del Partit Socialista de Catalunya aprovà el procés d'unificació amb la Federació Socialista Catalana del PSOE, encara que els terminis per a la fusió plena de les dues organitzacions socialistes sembla que seran més lents que no s'havia previst en un principi. El Congrés del PSC es clausurà diumenge 18 al Casino l'Aliança del Poble Nou on havia estat inaugurat l'anterior setmana. Com se sap, es produïren alguns entrebancs inicials al projecte d'unitat socialista —que qüestionaven més les formes que no la necessitat final d'unir els socialistes catalans—, la qual cosa va permetre un cop més al diari "El País" despatxar-se de gust amb les forces d'esquerra de Catalunya, descobrint al si del PSC corrents "catalanistes" i "espanyolistes". El projecte d'unitat socialista tingué solament dos vots en contra, i això referma que, malgrat les diferències inicials, l'apropament cada vegada més intens entre PSC i PSOE —concretat ja a les darreres eleccions en la coalició electoral "Socialistes de Catalunya"— és un fet irreversible.

"La nostra meta és el socialisme —declarà Joan Reventós— i crec que l'acord del PSOE i el nostre propi acord permet confiar, amb fonamentades raons, que el procés unitari

culminarà en un termini breu de temps i el socialisme a Catalunya consolidarà el seu espai polític, i entrarà en el camí de convertir-se en una força hegemònica en la Catalunya democràtica i autònoma." Com es recordarà, fa poques setmanes celebrà a Barcelona també el seu congrés la Federació Socialista Catalana del PSOE, en el qual vencé la línia Triger-Aroz, decididament impulsora de la unitat dels socialistes catalans.

El Congrés del PSC escollí els cent-vint membres del Consell General —equivalent al Comitè Central— i el nou secretariat. Igualment es debateren, en el transcurs de les sessions del congrés, diverses ponències relatives al treball sindical, la política municipal, el procés autonòmic, etc. No prosperà una moció contra el Pacte de la Moncloa —que cada cop té un suport més decidit de les forces socialistes— i s'aprovà, a proposta del denominat "Front d'Empreses", la recomanació de militar a la UGT. El missatge tramés per Gregori López Raimundo, en nom del PSUC, al Congrés socialista fou acollit amb grans aplaudiments i amb incessants crits d'unitat, unitat. El missatge diu així:

Estimats amics: Amb motiu de la celebració del vostre congrés em plau enviar-vos la felicitació més cordial del Comitè Central del Partit Socialista Unificat de Catalunya i desitjar-vos un ple èxit en les vostres tasques.

L'amistat existent entre els nostres dos partits, forjada en la llarga lluita clandestina contra la dictadura, va ser un factor decisiu de l'afebliment del règim dictatorial, del triomf de l'autonomia i la democràcia en les eleccions del 15 de juny, del recobriment posterior de la Generalitat provisional i de la constitució recent d'un Consell Executiu d'unitat catalana.

Estem convençuts que aquesta amistat es mantindrà i consolidarà en el futur, en l'esforç mancomunat en defensa dels interessos dels treballadors, dels drets nacionals de Catalunya i de la democràcia a tot Espanya, i que serà una palanca fonamental per avançar vers el triomf del socialisme en la llibertat que constitueix la nostra meta.

filars prim

per RAFAEL RIBÓ

Llibertat d'expressió: Pactes i Constitució

Un dels drets democràtics fonamentals és el de la llibertat d'expressió. Com tots els altres drets democràtics, és un dret conquerit per les classes populars que, al llarg del segle XIX, van aprofundir amb la seva lluita l'estret marc del liberalisme individual introduint-hi la dimensió col·lectiva. No és doncs cap regal de ningú sinó una difícil fita assolida amb l'esforç del treball polític de la majoria.

Aquest dret s'expressa avui a totes les constitucions democràtiques i a les Declaracions Universals dels Drets de l'Home. I a l'Estat espanyol, dins del complex i contradictori procés d'instauració i consolidació de la democràcia, comencem a establir les bases per poder exercir aquest dret. A l'esborrany de la Constitució, elaborat per la ponència constitucional, es reconeix el dret a "expressar i difondre l'opinió, utilitzant lliurement la paraula, l'escrit i la imatge, sense censura prèvia".

El dret de la llibertat d'expressió, conquerit col·lectivament, és un dret individual i col·lectiu. És un dret que ha de poder exercir l'individu i també qualsevol grup social com ara la classe obrera. I a nivell individual, és un dret inalienable pel que fa a la creació artística i intel·lectual. En el mateix esborrany constitucional es diu que hom "garantirà la protecció dels drets inherents a la producció literària, artística i científica", i s'hi inclou sens dubte la creació dramàtica teatral.

Aquesta llibertat seria paper mullat si els poders públics no garantissim també la possibilitat de difondre l'expressió dels individus o dels grups, tant en sentit econòmic material com de garanties jurídiques. Insistim en la lletra del text de l'esborrany constitucional, cal remarcar que "els poders públics garantirán l'accés, als mitjans de comunicació social de la seva propietat o sotmesos directament o indirectament al seu control, dels diversos grups so-

cial i polítics, respectant el pluralisme de la societat i de les diverses llengües d'Espanya".

Pel que fa a les garanties jurídiques, cal aclarir els límits constitucionals i polítics en els quals hom pot exercir la llibertat d'expressió amb la seguretat de no ésser objecte de l'arbitrarietat o de la repressió directa. A l'esborrany de la Constitució es manté que aquest dret té el límit en els preceptes de les lleis i en el dret a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge. A aquestes limitacions caldria afegir les polítiques, derivades de la correlació de forces, de la presència imponent de determinades institucions, i del difícil moment d'avenç cap a la democràcia en un Estat que surt de quaranta llarguíssims anys d'autoritarisme. Però ni els límits constitucionals ni els polítics justifiquen actuacions arbitràries com ara l'empresonament fulminant d'Albert Boadella.

Ens hem de demanar qui ha de jutjar quan hom ha ultrapassat els límits de la llibertat d'expressió. Aquesta difícil qüestió no pot estar en mans de jurisdiccions especials. Tant la Constitució que s'està elaborant ("El principi de la unitat jurisdiccional és la base de l'organització i funcionament dels tribunals") com els Pactes de la Moncloa (on es preveu avançar cap a aquella unitat) defensen principis únics d'actuació de la justícia, d'acord amb un procediment normal, excepte en els casos d'àmbit estrictament militar. I avui en un Estat que vol ingressar a l'Europa democràtica, ni els teatres ni la producció artística no haurien d'ésser àmbits militars.

Per tot això, cal protestar responsablement contra les arbitrarietats i les repressions exercides contra la llibertat d'expressió, protesta irrenunciable per assegurar l'aprofundiment d'unes institucions democràtiques que facilitin la convivència ciutadana. Mentrestant, hauria de ser una justícia veritablement independent l'encarregada de jutjar les violacions d'aquests principis.

"El Brusi"
les seves
pors i
les seves
obsessions

El "Diari de Barcelona", l'estimat "Busti", se'ns despenjà —i no ens va sorprendre massa, siguem clars— dimecres dia 21 amb un editorial titulat "Los personajes de la farsa" que és un embolca que fa fort d'atacs contra el PSUC, PSC, "Amics de les Nacions Unides", el senador Josep Benet, contra els qui són presents a la campanya "Salvem el Brusi".

Podríem caure ara en la temptació acadèmica de contestar, de rebatre punt per punt les acusacions —i mireu que en seria de fàcil—, però que no ho temin pas els editorials, directors, propietaris, accionistes de "Diario de Barcelona". Quan en un text mediocrement redactat —disfressat, això sí, de grandiloqüències pretesament cultes— s'hi afegeix un reguitzell de mentides, d'interessades deformacions de la veritat, d'atacs propis d'una època que creïem superada —l'època de la guerra freda, de la caça de bruixes, de l'anticomunisme primitiu i salvatge— creiem que l'editorial es desautoritza per si mateix. Però el públic té dret a saber que el PSUC no vol entrar en polèmiques absurdes. Que l'única cosa que el PSUC vol és que es pugui garantir la llibertat d'informació per a tothom, que se sàpiga que els drets del públic lector i dels treballadors d'un diari són sagrats, que un diari no és una màquina de fer eines de diverses mides. La informació veraç, independent, pluralista, l'objectivitat dels fets —encara que aquests fets siguin contraris als interessos de la propietat— ens mereixen tots els respectes i el nostre suport més decidit. Nosaltres, que no creiem que calgui assaltar cap Palau d'Hivern i tampoc no ens apassionen les aventures tipus "República" de Portugal, estem fermament convençuts que un empresari intel·ligent pot fer compatible la defensa dels seus interessos de classe —perquè en definitiva es tracta d'això, no ens enganyem— amb el respecte al públic, als drets dels treballadors i a la realitat del país. Una altra cosa és si certes capes de l'oligarquia financera voldrien un país que no existeix i per això es veuen obligats a comprar diaris, a buidar-los de contingut, i oferir-nos el resultat de les seves pors i les seves obsessions.

No funciona encara la Comissió Mixta

Generalitat: un programa de govern laboriós

El Consell Executiu de la Generalitat Provisional tornà a reunir-se per avançar en la redacció de dos textos fonamentals. D'una banda la declaració programàtica que preparen els cinc consellers polítics (Reventós, Triguera, Antoni Gutiérrez, Sentís i Pujol) i d'altra, el Reglament de Règim Interior, del qual tenen cura els consellers amb cartera (Codina, Serra, Espasa, Folchi, Pi i Sunyer, Roig i Rahola).

Les dues comissions s'han reunint conjuntament i per separat i hom creu que ambdós textos podrien anar a la propera reunió del Consell. Contra els excessius optimismes inicials, la redacció tant del programa de govern de la Generalitat com del reglament interior no són tasques senzilles. No cal oblidar que les característiques d'un govern de concentració o d'unitat, obliguen —sense negligir la correlació de forces favorable

a l'esquerra— a l'elaboració d'un programa i d'unes normes de funcionament basades en l'ampli consens. Perquè això, justament, necessita la situació política actual. L'elaboració d'un programa d'aquesta mena per força és complex.

L'ASSEMBLEA DE PARLAMENTARIS

La setmana passada, TREBALL es referia al contenciós entre el president Tarradellas i l'Assemblea de Parlamentaris Catalans, sobre el reconeixement de la qual tant comunistes com socialistes s'expressaven amb molta força, entenent que era una manera de complir fidelment els acords de Perpinyà entre el president de la Generalitat, els parlamentaris i el representant del govern, Salvador Sánchez Teran. Alguns comentaris de premsa —arran de la reunió del Comitè Central del PSUC— han vingut a dir que el PSUC "ha rebaixat els seus plantejaments" en acceptar la fórmula de "consultes i informació periòdica als parlamentaris". Sens dubte la decisió

del PSUC, cal situar-la en el marc de la política d'unitat que ha de portar a terme el Consell Executiu de la Generalitat. Situar la batalla pel reconeixement i funcionament de l'Assemblea de Parlamentaris en el centre de la vida política catalana —i de la vida

del propi Consell Executiu de la Generalitat provisional— pot ser una manera de paralitzar la vida dels òrgans de govern de les nostres institucions preautonòmiques, o d'oferir arguments als qui voldrien aprofitar la més petita ocasió per posar en crisi aquest Consell de concentració, d'unitat catalana, que ara tenim. Els diputats i senadors de Catalunya sí que estan donant proves de patriotisme —al qual tant s'apela en molts dels discursos del Palau de la Generalitat— en no convertir l'afer de l'Assemblea de Parlamentaris en una qüestió insoluble. De la mateixa manera, però, que la unitat de les forces polítiques catalanes i la seva responsabilitat davant el poble de Catalunya exigeix no desmenjar les espases, també és cert que cal que els parlamentaris catalans siguin efectivament consultats i informats de les decisions del president i dels òrgans de la Generalitat. No es tracta solament de complir el protocol de Perpinyà sinó d'un efectiu rendiment de comptes davant els representants del poble de Catalunya.

LA COMISSIÓ MIXTA NO FUNCIONA

No funciona encara —i això és preocupant— la Comissió Mixta Generalitat-Estat per al traspàs de serveis. Els problemes interns que viu la UCD, encara en fase de consolidació com a partit, i els propis problemes del govern, no han permès iniciar uns contactes que són clau. Anomenades les representacions catalana i estatal, no hi ha impediments legals perquè la Comissió pugui reunir-se. No obstant, la visita de Salvador Sánchez Teran —l'home de Suárez per a les qüestions de Catalunya, per damunt del ministre de les Regions— ha estat ajornada. L'assessor del president Suárez i un dels homes forts d'UCD és peça clau en l'engendrament definitiu de la Comissió Mixta, sense el resultat de la qual, la Generalitat poc poder efectiu tindrà. Millor funcionen les coses pel que fa al traspàs de les Diputacions. En aquest sentit, ha estat qualificada de "positiva" l'entrevista de Rahola, conseller de Governació, amb els presidents de les Diputacions de Tarragona, Lleida i Girona. Aquest traspàs sembla que avançarà sense massa dificultats, però, evidentment, no resol els problemes de competències ni de dotació econòmica de la Generalitat.

C. F.

A tots els comitès del PSUC

Carta de la Secretaria d'Organització del Comitè Central

El IV Congrés del PSUC ha aprovat que s'efectuï el lliurament del carnet corresponent a l'any 1978. Per tal de complir aquesta decisió, el Comitè Executiu ha donat l'orientació d'iniciar ràpidament allò que hem convingut a anomenar l'operació canvi de carnet.

El canvi de carnet s'ha d'efectuar a primers d'any, en dates previstes pels comitès del Partit, els quals hauran de centrar la seva atenció en l'organització d'actes a totes les agrupacions, actes que tindran per únic objectiu lliurar els nous carnets als membres del Partit.

Aquests actes s'hauran de fer en locals amplis, amb l'objectiu que siguin oberts i massius, amb la qual cosa aconseguirem que el fet de lliurar el carnet es converteixi en una gran campanya de reclutament de nous membres per al Partit, especialment orientada cap als treballadors, les dones i els joves que simpatitzen amb la nostra política.

Per a l'acte de lliurament del carnet, el comitè de l'agrupació ha d'organitzar una campanya de propaganda perquè la població del marc territorial de l'agrupació conegui els objectius de l'acte, el lloc, la data i l'hora en què es farà, els oradors que hi intervindran, etc. Alhora, cal que aquest sigui un acte polític de confraternització dels comunistes i la població, on s'expliqui que és el PSUC, la seva història, els acords del IV Congrés i on, tot seguit, l'acte tingui un caràcter de festa, amb recital de poesies, cançó, ball, etc.

Per tal d'aconseguir cobrir aquests objectius, els comitès de les agrupacions han de prestar una atenció especial a l'organització d'aquests actes, han de preparar bé la seva intervenció política, han d'assegurar l'assistència de membres dels comitès locals o de companys del Comitè Central i del Comitè Executiu.

Una preocupació fonamental de tots els comitès del Partit i dels secretaris d'organització respectius ha de ser també prendre les mesures que calguin per assegurar que es donarà el carnet, si cal en altres actes, a aquells companys que, per diverses raons, no poden assistir als actes generals de canvi de carnet.

I, per les característiques de partit de masses que ja té el

nostre PSUC, el lliurament del nou carnet l'han de fer, també, aquells militants que tenen al seu voltant nombrosos afiliats amb una vida activa de partit molt reduïda o gairebé inexistente. Cal, doncs, vetllar perquè ni un sol dels nostres afiliats deixi d'efectuar el canvi de carnet.

Els comitès inter-comarcals, comarcals, locals, de federació, secció i agrupació, s'encarregaran, a través de les seves secretaries d'organització, del control del lliurament del carnet per mitjà d'un full que, amb el nou carnet, rebran de la secretaria d'organització del Comitè Executiu. A partir d'aquest full es realitzarà l'arxiu del Partit i se n'estudiarà la composició social.

Un partit de lluita, de combat i de govern com és el nostre PSUC, haurà de prestar una gran atenció a la creació i consolidació del Partit als centres de treball, d'estudi, als barris i pobles; però, alhora, haurà d'enfortir la seva presència als moviments de masses, moviment obrer, associacions de veïns, al camp, als moviments cooperativistes de producció i de consum i, de manera especial, entre l'administració pública. Tots els comitès del Partit han d'examinar amb la més gran responsabilitat la situació de l'organització i prendre les mesures que calguin per tal de complir aquests objectius.

El preu del nou carnet serà de 50 pessetes, de les quals es liquidaran 40 al Comitè Central. Es recomana que la distribució de les 10 pessetes restants sigui la següent: Comarca, 3 pessetes; local, 3 pessetes, i agrupació, 4 pessetes. A Barcelona: Agrupació, 4 pessetes; secció, 2 pessetes; federació, 2 pessetes; comitè local, 2 pessetes. On no hi ha comitè comarcal: Local, 4 pessetes; agrupació, 6 pessetes. On hi ha inter-comarcal: 2 pessetes per a aquest; comarcal, 2 pessetes; local, 2 pessetes; agrupació, 4 pessetes. On només hi ha local i comarcal, 6 pessetes per al primer i 4 al segon, i on hi ha local, comarcal i inter-comarcal, 6, 2 i 2 pessetes respectivament.

Esperem que tots els comitès procediran amb urgència a prendre les mesures necessàries per tal d'assegurar que l'operació canvi de carnet sigui un gran èxit polític i organitzatiu del Partit.

La Secretaria d'Organització del Comitè Executiu

11 i 12 de febrer

Jornades de Sanitat del PSUC

Els dies 11 i 12 de febrer de 1978 tindran lloc les "jornades de sanitat del PSUC" que sota la presidència del qui fou director general d'Assistència Social l'any 1938, doctor Josep Bonifaci, obriran un ampli debat, amb lliure participació de tota la població, per tal de fer una reflexió que enriqueixi, homogeneïtzant-la, la política del PSUC en el camp de la salut: serveis sanitaris, seguretat i higiene laborals, reivindicacions sanitàries a barris i pobles, etc.

Organitzades per la Comissió de Sanitat del PSUC, aquestes jornades pretenen estimular els sanitaris, els quadres del moviment popular i sindical, i endegar ja des d'ara un gran procés d'intercanvi d'experiències i projectes sobre la sanitat que, pel febrer, mereixeran l'atenció d'aquest "congrés sanitari".

S'ha previst ja una relació de temes o ponències que haurien de tractar-se: "La gestió democràtica dels serveis i centres sanitaris", "Sanitat laboral", "Salut Mental", "Planificació familiar i avortament", "Política del medicament i ordenació farmacèutica", "Descentralització i democratització de l'INP", "Política municipal i sanitat", "Els centres de salut, objectiu per a l'assistència primària", "Medi ambient i democràcia" i "L'esport i l'educació física". Aquesta relació, segons han informat els organitzadors, pot ser ampliada.

Quatre mesos dividiran les diferents aportacions al debat. Nolas Acarín coordinarà la de "Moviment popular, sanitat i política municipal", Pepita Munné, la de "Salut i treball", Elissa Barnola la de "Gestió democràtica", i Pepe Cuervo i Esteve Lamotte la que tractarà sobre "Recursos humans i nou model sanitari".

La tarda del diumenge dia 12 de febrer, la sessió plenària comptarà amb l'assistència de Gregori López Raimundo i Antoni Gutiérrez, i es presentarà "L'alternativa sanitària del PSUC i la formació democràtica del Servei Nacional de Salut".

Per a informacions de caràcter tècnic i per a sol·licituds d'inscripció (totalment de franc) els interessats poden dirigir-se al carrer Viladomat, 106, 8è, Barcelona. Telèfon 3231154.

Reunió del Comitè Central

Pacte de la Moncloa i eleccions sindicals i municipals, els tres objectius immediats del PSUC

"L'aplicació i el control del Pacte de la Moncloa a tots els nivells, les eleccions sindicals i les eleccions municipals constitueixen els tres grans objectius polítics immediats del PSUC". Aquesta afirmació del secretari general del PSUC, Antoni Gutiérrez Díaz, sintetitza el contingut de la discussió i dels acords polítics del Comitè Central del partit dels comunistes catalans, reunit a Barcelona els dies 17 i 18 de desembre.

UNA GENERALITAT DEMOCRÀTICA

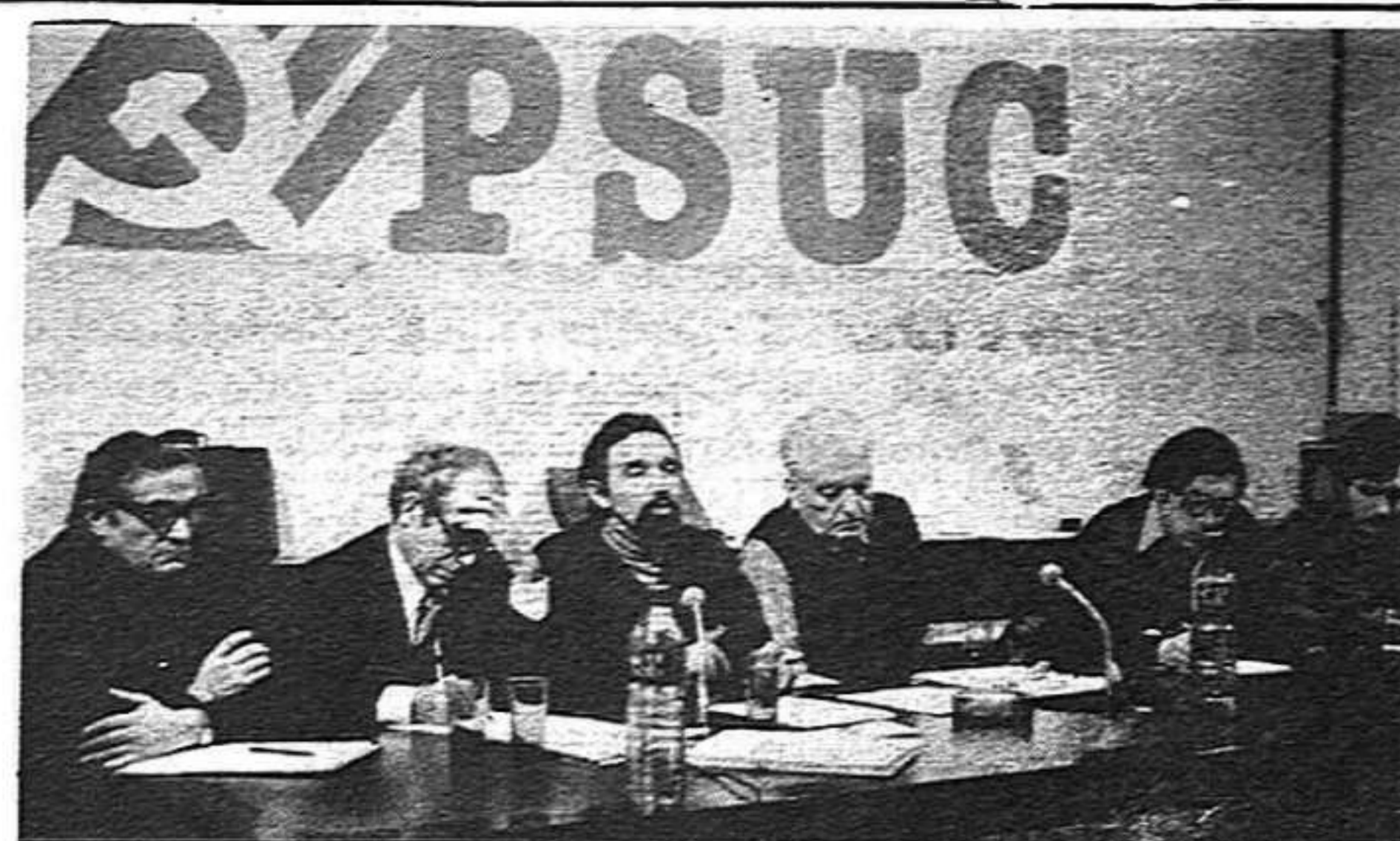
En el seu informe al primer punt de l'ordre del dia, Antoni Gutiérrez va destacar els trets més característics de la situació a Catalunya i les tasques que planteja la formació del Consell Executiu de la Generalitat. "És un govern de concentració democràtica, d'unitat catalana, va dir, i tenim la gran responsabilitat que funcioni i reïxi en la seva tasca, a benefici del poble de Catalunya. I això exigeix una política unitària expressada en un programa de govern que corresponsabilitzi totes les forces, que permeti l'aplicació a Catalunya dels acords

de la Moncloa". Després de valorar el procés de negociació, difícil i complex, que va portar a la formació del Consell —"procés davant el qual el PSUC ha posat l'accent en la negociació conjunta enfront d'allò que podríem dir-ne la cursa de les conselleres"— i de valorar també la composició de les comissions mixtes que negociaran amb el govern i les diputacions la transferència dels serveis, va destacar la necessitat d'una acció immediata del Consell que permeti, fins i tot abans del traspàs de funcions i de serveis, abordar alguns dels problemes més greus de Catalunya. Problemes com el de la desocupació forçosa, o el de la indústria tèxtil, al qual es

va referir Agustí Prats en la discussió, i d'altres, que reclamen solucions urgents i que el Consell ha d'abordar perquè, com va destacar Rafael Ribó més endavant, "el Consell no és un fi en si mateix sinó un instrument al servei del poble de Catalunya".

Tothom qui es va referir a la formació del Consell ho va fer destacant-ne la importància històrica que té per al nostre país. I Simon Sánchez Montero, que va intervenir per saludar el Comitè Central del PSUC en nom del Comitè Executiu del Partit Comunista d'Espanya, va subratllar la incidència d'aquest esdeveniment en un doble procés: el de la consolidació de la democràcia a tot Espanya i el de la consecució de les autonomies. "Un cop més —va dir el dirigent del PCE— Catalunya ha estat a l'avantguarda i ha prestat un ajut inestimable a la causa de la democràcia i als altres pobles d'Espanya." "Això, però, no ha de fer-nos oblidar —va assenyalar també Gutiérrez Díaz— les limitaci-

ons del Consell, instal·lat en el marc d'una Generalitat incompleta, encara no enterament democràtica." Una Generalitat condicionada per una visió autoritària i personalista de l'acció de govern, que dificulta la intervenció dels diputats i senadors. "Cal —va explicar el secretari general del PSUC— trobar una fórmula que permeti que els parlamentaris siguin informats i consultats, tal com estableixen els acords de Perpinyà, sense posar en perill l'existència mateixa del Consell, l'èxit del qual és un objectiu fonamental del PSUC." I això reclama dels comunistes una gran responsabilitat: "Hem de ser responsables per nosaltres mateixos i, quan calgui, pels altres", va dir. I va destacar a continuació la necessitat que el poble entengui que la Generalitat, per les seves limitacions, no podrà fer miracles. I que el suport del poble és indispensable. "Tenim president i tenim Consell, però no tenim Estatut ni Parlament català: cal mobilitzar el poble

per una Generalitat autènticament democràtica." I cal també, va assenyalar Antoni Gutiérrez, que el programa del govern de la Generalitat sigui solidàriament assumit a Catalunya i el seu compliment reivindicat solidàriament davant el govern de Madrid.

LA COMPLEXITAT DE LA SITUACIÓ POLÍTICA ESPANYOLA

El secretari general del PSUC va explicar també en el seu informe algunes característiques de la conjuntura política espanyola i va destacar la complexitat del moment "en el procés de transició d'un règim autoritari a un règim democràtic". Va referir-se, primer, a l'actitud del govern i de la UCD, "aferrada al poder i intentant, des del poder, consolidar-se com a partit de la dreta, aplicant unilateralment el Pacte de la Mon-

cloa, pressionant negativament sobre l'elaboració de la Constitució, impedit que els projectes de llei presentats per l'esquerra arribin al Parlament... I això en un context ple de tensions socials i polítiques que esquitxen tota la geografia espanyola". Tant Antoni Gutiérrez com, més endavant, Sánchez Montero van subratllar el caràcter reaccionari de l'ofensiva contra el Pacte de la Moncloa. "Ofensiva —va dir el dirigent del PCE— que s'expressa en certes manifestacions i actituds desestabilitzadores de la gran patronal, en les resistències dels sectors buñquerians instal·lats a l'aparell de l'Estat i a l'Exèrcit." I els perills de situacions com les creades a Màlaga i a les illes Canàries... I l'ofensiva per tal de consolidar els aspectes negatius de l'esborrany de constitució i retallar l'abast dels positius, passa a la pàgina següent

L'elaboració de la Constitució ha entrat en la fase pública, pròpiament dita. La ponència encarregada de la redacció de l'avantprojecte ha acabat la seva tasca, després d'una llarga sèrie de reunions (unes trenta sessions de treball, de vuit hores cadascuna). L'avantprojecte passarà ara a la Comissió Constitucional del Congrés i serà publicat dintre d'uns dies al "Butlletí Oficial de les Corts". S'obrirà així un període d'esmenes i de discussions públiques. I si no hi ha obstacles majors i avui imprevisibles, la Constitució podrà ser definitivament aprovada, confirmada i promulgada cap al mes de juny de l'any que ve.

¿Quina és la valoració global d'aquest avantprojecte? En línies generals jo diria que reflecteix amb força aproximació la correlació de forces manifestada a les eleccions del 15 de juny. És, per tant, un text desigual, amb avanços polítics importants, però també amb serioses limitacions i ambigüitats.

Crec que hem fet grans avanços, per exemple, en la definició i la garantia de les llibertats públiques i en l'obertura d'amples possibilitats per a l'autonomia de les nacionalitats i regions que integren Espanya.

És cert que també en aquests punts hi ha limitacions serioses. Així, per exemple, el dret de vaga és reconegut a tots els treballadors, però amb la clàusula limitativa (imposada per UCD i "Alianza Popular") que l'exercici d'aquest dret no podrà afectar mai el funcionament dels serveis essencials de la comunitat. El mateix passa amb la regulació del dret de sindicació: es reconeix la més àmplia llibertat de sindicació, però tot seguit es diu que aquest dret podrà ser negat "a determinades categories de servidors de l'Estat", és a dir, a funcionaris i Forces d'Ordre Públic.

També són serioses limitacions la negativa d'UCD i AP a incloure a la Constitució l'abolició de la pena de mort i l'admissió clara i neta del divorci; la negativa a entrar en el terreny de la planificació familiar i la regulació de l'avortament, etc.

Però al costat d'això hi ha conquestes molt importants. Entre elles assenyalaré la majoria d'edat als 18 anys, la no confessionalitat de l'Estat (amb la fórmula que cap confessió no té caràcter estatal); la regulació progressista de l'habitatge i dels drets del detingut en general; el reconeixement de la plena igualtat dels ciutadans sense discriminació de sexe o altra condició; la plena igualtat de l'home i la dona en el matrimoni; la igualtat de drets dels fills independentment de si han nascut dins o fora del matrimoni; el reconeixement de la possibilitat de dissolució d'aquest, etc.

Tot això acompanyat d'una sèrie de garanties processals que fan possible exigir el compliment immediat d'aquests drets davant els tribunals, amb la garantia suplementària del recurs al "Defensor del Poble" i al Tribunal Constitucional.

La batalla de la Constitució

per JORDI SOLÉ-TURA

Amb tot, l'avanç democràtic més important és la regulació del sistema d'autonomies. És cert que també aquí hi ha serioses limitacions, serioses concessions al vell esperit centralista que poden ser una gran font de conflictes. Però malgrat tot, el sistema previst a la Constitució pot fer que dintre de pocs anys totes les nacionalitats i regions d'Espanya gaudeixin d'una autèntica autonomia, completada amb un sistema de redistribució de recursos que permeti lluitar contra els actuals desequilibris econòmics i fer possible un desenvolupament més harmònic de tots els pobles d'Espanya. No sé si això és convertirà finalment en una simple declaració de bones intencions. Tot dependrà de la correlació de forces polítiques dels propers anys. Però la Constitució obre les portes a una transformació radical de l'Estat espanyol, a una superació lenta i difícil, però definitiva, del vell, eixorc i nefast centralisme burocràtic i autoritari de l'oligarquia i del franquisme.

Al costat d'aquestes grans conquestes, l'avantprojecte de Constitució conté elements francament negatius. Un d'ells és la regulació del tema de l'ensenyament, profundament afectat per les pressions exercides per la Conferència Episcopal i la campanya demagògica sobre la "llibertat d'ensenyament". Tal com queda ara, els poders públics es veuen obligats a mantenir el sistema de subvencions a l'escola privada, amb tot el que això pot significar de retard i d'obstacle per a la solució del terrible problema del dèficit i de discriminació actuals. A més, l'Estat central es reserva el dret de crear i mantenir els centres docents que vulgui a tot arreu. Això significa que ens podem trobar amb tres sistemes escolars superposats: el dels Territoris Autònoms; el de l'Estat central i el sistema privat. I això a tots els nivells, fins i tot l'universitari. No cal dir com pot ser nefast tot això en llocs com Catalunya, amb dues comunitats lingüístiques que cal fondre i no separar.

Un altre aspecte negatiu és la regulació de les relacions entre el Govern i el Parlament. Tal com queda ara, amb el joc de la reserva de llei i de la moció de censura constructiva, hi ha un clar predominiu del Govern sobre el Parlament, amb un sistema semblant al de la Constitució francesa de 1958, concebuda pel general De Gaulle.

També és negativa la regulació de les facultats atribuïdes al Rei. Cal tenir en compte que una de les condicions per no fer de la batalla constitucional una batalla entre monàr-

quics i republicans és que el Rei tingui sobretot un paper representatiu i no tingui, en canvi poders executius. Així es reconeix a l'article primer, quan es diu que l'Estat espanyol és una monarquia parlamentària. Però més endavant aquest principi és seriosament rebaixat. És cert que els poders del Rei són limitats. Però entre ells n'hi ha dos de molt perillosos. Amb el vot favorable d'UCD i de la Minoria Catalana s'ha atorgat al Rei la facultat de designar candidat a president del Govern, prèvia consulta amb els portaveus dels grups parlamentaris. És cert que el candidat s'haurà de sotmetre al vot d'investidura del Congrés de Diputats. Però tal com és regulada la qüestió pot esdevenir que un candidat designat pel Rei sigui nomenat president del Govern fins i tot amb un vot minoritari del Congrés. Això dona al Rei un protagonisme extraordinari en una qüestió tan delicada com aquesta. Pot ser una font de conflictes entre el Congrés i el Rei, però pot ser, sobretot, una porta oberta a la formació de camarilles reials a cada partit i a la destrucció del joc normal del sistema de partits.

Cal dir, a més, que aquest protagonisme del Rei es completa amb la facultat de poder presidir els Consells de Ministres, sempre que ho cregui necessari. Tot plegat pot ser un terreny obert a la iniciativa personal del Rei, cosa extremadament perillosa per a l'estabilitat del sistema parlamentari i de la mateixa monarquia.

Finalment, crec també negativa la regulació del Tribunal Constitucional. La composició que se'n preveu i l'excessiva duració del mandat dels seus membres en poden fer un cos tancat i elitista, situat per damunt de les Corts i dels òrgans elegits. I això, en una situació com la nostra, quan caldrà trobar a cada moment el punt d'equilibri exacte entre tantes contradiccions alhora, pot ser un factor de regressió o, si més no, d'immobilisme.

Amb tot, el balanç entre aspectes positius i negatius és netament favorable als primers. L'avantprojecte de Constitució ha estat de gestació difícil perquè n'hem volgut fer un text de consens entre forces polítiques molt diverses.

Aquest consens ha estat aconseguit en aspectes molt importants i no ho ha estat en altres. Però el clima general de la ponència ha estat dominat per l'afany de trobar el màxim nombre possible de punts d'acord. I aquest és un fet d'importància històrica en el nostre país. Hem volgut definir entre tots unes regles del joc practicables per tots sense que ningú no hagi de claudicar de les seves expectatives principals. Les contradiccions i les ambigüitats són moltes, però em sembla que aquest objectiu principal ha estat aconseguit. Per a la consolidació d'aquesta democràcia tan precària que tenim, aquest és un pas molt seriós i com a tal crec que l'hem de valorar.

Consolidar els avanços fets i resoldre favorablement els aspectes negatius ha de ser, a partir d'ara, el centre d'una gran batalla política: la batalla de la Constitució democràtica.

Dinou comissions auxiliars

El segon punt de l'ordre del dia de la reunió del Comitè Central del PSUC es va destinar a les comissions del Comitè Central que, com se sap, foren creades abans del IV Congrés.

Josep Serradell, del Comitè Executiu, va presentar l'informe inicial d'aquest punt en el qual va examinar el treball fet per aquestes comissions i va fer unes propostes de modificació i de nova estructuració d'algunes d'elles. Josep Serradell va començar afirmant que "les comissions són un element decisiu perquè el Comitè Central sigui l'òrgan de direcció col·lectiva del Partit, perquè jugui el paper que li correspon". Les comissions faciliten el funcionament del Comitè Central. Va recordar els principis, normes i objectius que es varen establir en crear les comissions i que podríem resumir així: Les comissions han de treballar per tal de fer front a les exigències polítiques que té avui el PSUC i que han de ser motiu d'un gran debat, del qual ha de sortir la síntesi que les comissions oferiran al Comitè Central perquè pugui adoptar les corresponents posicions polítiques. Serradell va afegir a aquests principis la necessitat "que la reflexió es faci sobre la política del IV Congrés. Això caldrà que sigui el teló de fons, la base, del treball de les comissions".

L'experiència ofereix una valoració positiva del treball de les comissions, malgrat el poc temps de vida que tenen i la falta de pràctica. D'aquest treball, n'han sortit elaboracions —com, per exemple, sobre el moviment i obrer i el moviment popular, sobre els problemes del camp, etc.— que han facilitat la discussió o l'estudi pel Comitè Central. Cal tenir en compte, també, l'aportació de les comissions al IV Congrés, a través de les ponències específiques.

Després, Josep Serradell va entrar en un examen particular de les comissions i va fer algunes propostes de reestructuració. També va proposar suprimir les comissions de Relacions Internacionals (perquè les relacions exteriors les porta el PSUC conjuntament amb el PCE, amb intervenció directa de Leonor Bornaio, del Comitè Central, i de Vicenç Ligüerre) i d'Unitat (perquè les tasques unitàries tenen, en la nova situació un caire diferent).

Tot seguit es va obrir el debat, en el qual els membres del Comitè Central van expo-

sar les seves opinions, suggerències i experiències. Cal destacar que moltes intervencions demanaren i raonaren que es mantingués una comissió de qüestions internacionals, perquè una cosa són les relacions amb altres partits i una altra la necessitat que el PSUC discuteixi i tingui unes opinions clares sobre els complexos problemes internacionals. També es va advocar per mantenir una comissió d'unitat, si bé adaptada a com van avui les coses.

El secretari general, Antoni Gutiérrez, va resumir la discussió. "Estem fent una discussió sobre les formes de treball del Comitè Central" —començà dient, i va explicar que calia dotar aquest òrgan d'una metodologia de treball. "Aquesta reflexió d'avui no queda tancada —afegí Gutiérrez Díaz—. Constantment, un partit de masses ha d'estar revisant les coses. I cal fer-ho des del Comitè Central."

El secretari general del PSUC va definir les comissions: Són comissions auxiliars del Comitè Central. Estan obertes a tots els membres del Comitè Central, encara que no en formin part. Va aclarir que les comissions es componen de membres del Comitè Central i d'altres militants del PSUC i que l'eventual participació de persones no afiliades hauria de ser decidida pel Comitè Central o, en el seu defecte, pel Comitè Executiu. Això no vol dir que, en casos especials, les comissions puguin invitar persones qualificades, no pertanyents al PSUC, per enriquir la informació o facilitar el treball. Però "les comissions són de militants del PSUC", afirmà Antoni Gutiérrez.

Finalment, van quedar establertes les dinou comissions auxiliars del Comitè Central que detallem en aquesta mateixa pàgina i es va acordar preparar unes propostes de comissió de qüestions internacionals i d'unitat per presentar-les a l'aprovació del Comitè Central.

COMISSIONS DEL COMITÈ CENTRAL:

Organització, Moviment Obrer, Política municipal i moviment popular, Agrària, Propaganda, Finances, Mitjans de comunicació, Ensenyament, Formació, Cultura, Econòmica, Petita i mitjana empresa, Alliberament de la dona, Aparells de l'Estat, Cristianisme i militància comunista, Sanitat, Recerca, Producció artística i Esport.

Pendents d'estructurar i aprovar: Qüestions internacionals i Unitat.

Reunió del Comitè Central

PSUC: les eleccions municipals són urgents

ve de la pàgina anterior

que precisà després Jordi Solé-Tura en una intervenció que, en essència, es conté en l'article del mateix Solé-Tura que publiquem en aquest mateix número de TREC-BALL.

El secretari general del PSUC es va referir també a l'actitud del PSOE, que, va dir, "intensifica la seva política d'alternativa, tot intentant trencar la UCD per tal d'aliarse amb un dels seus sectors i forçar el seu accés al govern, del qual seria la força hegemònica". I va citar algunes manifestacions concretes dels socialistes que apunten cap aquesta direcció: el canvi d'actitud vers el Pacte de la Moncloa, que és l'única política possible avui, l'apropament a l'Exèrcit, els viatges als EEUU i a la Unió Soviètica, així com el seu esforç davant les eleccions sindicals i les eleccions municipals, que, en cas que fossin guanyades per la UGT i el mateix PSOE, respectivament, col·locarien

els socialistes en una relació de forces molt més favorable per tal d'imposar-se com a alternativa de poder.

En aquest context concret i en el marc més general d'avenç cap a la consolidació de la democràcia, Antoni Gutiérrez Díaz va insistir en la necessitat d'evitar la bipolarització i d'aplicar els pactes de la Moncloa, com a expressió de la política de concentració i de consens que reclama la situació del país, i va destacar, en aquest sentit, com ho faria més tard Sánchez Montero, la importància de les coincidències expressades en la reunió dels màxims dirigents del PSOE i del PCE, que, com va subratllar el dirigent del PCE, han influït considerablement a millorar les relacions entre CCOO i UGT i en el fet que aquestes arribessin a un acord sobre la convocatòria de les eleccions sindicals. "Desconflictivitzar les relacions amb el PSOE tant en el terreny polític com en el terreny sindical, tenint en compte en tot moment que la nostra alternativa és la de govern de concentració." Així va definir el secretari general del PSUC la posició dels comunistes respecte als socialistes. I davant les inseqüències del govern en el compliment dels seus compromisos va reclamar una actitud ferma i responsable alhora i la mesura que correspon a la política de concentració. La mateixa fermesa i mesura que el PSUC demostra davant l'agitació social creixent: "Fermesa en la denúncia, capacitat de negociació en l'oferiment d'alternatives reals, evitar la provocació que podria col·locar el país en una espiral incontentible."

ELS TRES GRANS OBJECTIUS DEL PSUC

I va ser en aquest context que el secretari general del PSUC va dibuixar els tres grans objectius polítics immediats del PSUC. El primer, el compliment dels acords de la Moncloa a tots els nivells, "com s'està fent a Terrassa, al Bages, a Sabadell i a altres indrets de Catalunya". El segon, les eleccions sindicals —"no oblidem que se celebraran a partir del 16 de gener"—, davant la convocatòria de les quals va destacar el paper de les dones treballadores,

la importància "d'un plantejament no agressiu dels aspectes competius entre les centrals sindicals" que podrien perjudicar el procés d'avenç cap a la unitat sindical, i l'abast polític de la contesa electoral, que tindrà grans repercussions en la vida política espanyola i, concretament, marcarà la correlació de forces entre l'esquerra. I el tercer, les eleccions municipals. "Les eleccions municipals són urgents i plantegen amb urgència —va dir Antoni Gutiérrez— una campanya per la revisió del cens, que reclama la participació activa de les organitzacions de masses". Són urgents: "la mateixa situació de les comissions municipals de partits polítics no pot perllongar-se indefinidament. I no es tracta de substituir-les per comissions gestores", com explicaria més tard Jordi Borja, coincidint amb l'informe del secretari general del PSUC, que diria també: "El que cal és que les eleccions se celebrin com més aviat millor i en les millors condicions democràtiques possibles. I que permetin l'elaboració de programes d'alternativa que comptin amb el consens necessari i amb la necessària credibilitat davant el poble."

UNA GRAN CAMPANYA DE REFORCAMENT DEL PSUC

Al final del seu informe, Antoni Gutiérrez va destacar la necessitat del PSUC de continuar la tasca d'explicació pública dels acords del IV Congrés, així com de "l'operació canvi de carnet", "que ha de significar una gran campanya de reclutament i de reforçament del partit i que hem de veure estretament lligada a les tasques que ens planteja la situació política i concretament les eleccions sindicals i municipals". En aquest sentit, va dir que les sindicals han de servir també per reforçar la presència i l'organització del PSUC a les grans empreses —"contribuir a fer créixer Comissions Obreres no vol dir fer créixer automàticament el partit"— i que la preparació de les municipals exigeix ja avançar en els criteris de nomenament dels candidats, d'acord amb el que disposen els Estatuts aprovats al IV Congrés.

PERE VALLÉS

Resolució del Comitè Central del PSUC

"Una acció immediata de govern"

El Comitè Central del PSUC, reunit a Barcelona els dies 17 i 18 de desembre, després d'un debat sobre la situació política, ha acordat de fer pública la següent resolució:

1. El Comitè Central saluda la formació d'un govern d'unitat nacional catalana com un fet de gran importància històrica. La constitució del Consell Executiu de la Generalitat ha de fer possible la formulació d'un programa de govern de concentració que representi l'aplicació a Catalunya dels acords de la Moncloa. En el procés de recuperació de les llibertats nacionals de Catalunya, el Comitè Central del PSUC expressa la seva ferma decisió de contribuir amb totes les seves forces a aconseguir una Generalitat plenament democràtica, i crida el poble de Catalunya a la mobilització responsable per avançar cap a la consecució d'aquest objectiu, la qual cosa implica el compliment dels acords de Perpinyà quant a la necessària intervenció dels diputats i senadors, que són l'expressió de la legitimitat democràtica, l'elaboració de l'Estatut i la convocatòria d'eleccions al Parlament de Catalunya. El PSUC considera urgent la transferència dels serveis de l'Estat i les diputacions a la Generalitat i reclama, al mateix temps, una acció immediata de govern per tal de fer front als principals problemes de Catalunya.

2. En el camí d'avenç cap a la democràcia, Espanya viu un moment difícil i complex, caracteritzat pels intents del partit del govern de consolidar-se com a força política, per l'agreuament de les tensions socials i per l'ofensiva reaccionària contra el pacte de la Moncloa i contra el procés de consolidació de la democràcia. Davant aquesta situació, el Comitè Central ratifica el suport del PSUC als acords de la Moncloa, com a expressió de la política de concentració necessària perquè la sortida de la crisi eco-

nòmica sigui possible i no es faci amb el sacrifici exclusiu de la classe treballadora.

3. En aquest context, el Comitè Central considera que els tres objectius polítics immediats més importants del PSUC són: a) l'aplicació a tots els nivells dels acords de la Moncloa, garantida pel control i la mobilització ciutadans; b) les eleccions sindicals, que han de dotar els treballadors d'instruments de representació democràtics, que han de suposar un avenç cap a la unitat sindical i que han de significar una gran victòria del sindicat de Comissions Obreres; i c) la celebració urgent de les eleccions municipals. El Comitè Central entén que les eleccions municipals han de celebrar-se com més aviat millor i en condicions plenament democràtiques, reclama una modificació substancial del projecte de llei electoral elaborat pel govern (elecció de l'alcalde per i entre els regidors, dret de vot als 18 anys, etc), crida a una revisió immediata del cens i ratifica la seva voluntat unitària al servei dels interessos de Catalunya.

4. Finalment, el PSUC expressa, una vegada més, la seva convicció que la consolidació de la democràcia necessita l'establiment d'un ordre públic democràtic. Precisament per això, el PSUC ha criticat enèrgicament l'actitud irresponsable i provocativa de certes autoritats locals i d'alguns sectors de la força pública de Màlaga i Tenerife. Per això, també, el Comitè Central protesta contra la suspensió del Congrés de la Lliga dels Drets dels Pobles i contra la repetida prohibició de manifestacions per part del ministeri de la Governació, i reclama la immediata llibertat d'Albert Boadella, director de "Els Joglars", la detenció del qual planteja novament la necessitat que sigui respectada la llibertat d'expressió.

¿Què passarà amb el crèdit públic?

Cal que l'economia de la Generalitat funcioni

La immediata posta en marxa del Consell Executiu de la Generalitat provisional planteja una allau de problemes: Començar a autogovernar-nos no serà gens fàcil; l'autonomia és una cosa impossible d'aconseguir de cop i volta, i això és encara més cert en la mesura que ens endinsem dins el terreny de l'aparell complexíssim de l'economia —sotmès avui, a més, a una situació delicadament crítica. Cal dir que una de les conselleres-clau serà la de Finances, perquè és evident que sense recursos econòmics no es poden dur a bon terme les realitzacions.

CATALUNYA DISCRIMINADA PEL CRÈDIT PÚBLIC

Als països capitalistes occidentals funciona, dins el sistema financer, el crèdit públic, que no és més que un conjunt d'entitats bancàries de propietat estatal destinades, almenys sobre el paper, a ser un instrument per a cobrir les necessitats col·lectives més peremptòries. A l'Estat espanyol, aquest sistema financer públic és una mica escarransit i es compon de les set "entitats oficials de crèdit" (els bancs Hipotecari d'Espanya, Exterior d'Espanya, de Crèdit Industrial, de Crèdit Local, de Crèdit per a la Construcció, i de Crèdit Agrícola, i, a més, la Caixa Central de Crèdit Oficial. Totes aquestes institucions, al llarg de l'etapa franquista, no s'han pas distingit per llur eficiència i per llur racionalitat. En general, han estat presidides per exministres (potser com a premi de consolació), i caldrà recordar que el Banc de Crèdit Industrial finançà l'afer Matesa, que col·lapsà tot el sistema del crèdit oficial.

Avui, aquest sistema representa a nivell espanyol l'11,4 per cent dels saldos creditors (xifres de 31-12-1976) del conjunt de les entitats bancàries, enfront del 61,2 per cent de la banca comercial, del 10,5 per cent de la banca industrial, i del 16,9 per cent de

onants de tot el territori espanyol.

LA GENERALITAT NECESSITA D'UN SISTEMA FINANCER PÚBLIC PROPI

Després d'aquestes reflexions hom pot concloure fàcilment que tot país i tot govern necessiten poder disposar d'uns diners públics per a cobrir les necessitats socials, si no, no tenen cap força real i tot queda en el buit. Ja els anys trenta —i sobretot durant la guerra—, la Generalitat d'aleshores va intentar crear unes institucions públiques que acomplissin aquests fins. La Caixa de Crèdit Agrícola i Cooperatiu, l'Oficina Reguladora del Pagament de Salaris, la Caixa Oficial de Descomptes i Pignoracions i la Caixa de Crèdit Industrial i Comercial són exemples d'institucions financeres creades per la Generalitat durant els anys trenta amb recursos i finalitats públiques. Aquestes institucions tenen avui, a més, una certa actualitat perquè el govern Suárez ha ordenat desbloquejar les tres que hem esmentat en darrer lloc. Aquest fet pot tenir una intencionalitat purament simbòlica, però si hom hi pressiona amb imaginació ens podem esforçar per tenir un primer embrí d'institucions de crèdit públic. Així, per exemple, l'Oficina Reguladora del Pagament de Salaris planteja la necessitat de la competència de l'assegurança d'atur; la Caixa Oficial de Descomptes i Pignoracions ens evoca la conveniència de vigilar i de, en certa forma, regular al servei del conjunt de la societat moltes de les activitats d'interès col·lectiu que podrien desenvolupar

La Generalitat necessita d'un sistema financer públic propi.

par les caixes d'estalvi —en concordança amb les directrius llançades per la Generalitat—; i, molt especialment, la Caixa de Crèdit Industrial i Comercial —creada amb la intervenció decisiva del conseller en representació del PSUC, Joan Comorera— ens suggereix els avantatges que reportaria el fet de poder disposar d'un banc públic destinat a concedir crèdits a mig i a llarg termini a aquelles empreses industrials d'utilitat social més elevada.

Cal, per tant, en la mesura que sigui possible, no perdre de vista el model de Generalitat que desitgem, és a dir, una institució d'autogovern efectivament autònoma i, alhora, instrument al servei de la majoria, de les classes populars. I, per anar en aquesta direcció, la possibilitat de disposar d'un sistema financer públic esdevé, a la curta i a la llarga, un requisit indispensable. Sense ell, la Generalitat no podrà ni arreglar els problemes de l'economia ni donar, per exemple, cap suport a la política municipal dins el nou marc descentralitzat. El crèdit públic al servei de l'autonomia adquireix, doncs, gairebé el caire de premissa irrenunciable, en uns moments en què la tasca més urgent consisteix a esmerçar totes les forces per fer funcionar la Generalitat.

ENRIC CERDA

Acord UGT-CCOO Les sindicals, des del 16 de gener

Comissions Obreres fa de la unitat sindical una eina fonamental per a l'emancipació dels treballadors. Aquesta concepció parteix de veure la classe treballadora com un bloc d'interessos socials i econòmics, plural en la seva ideologia, en les seves creences, però únic a l'hora de lluitar contra l'explotació a què sotmet el capital. Dividir el sindicalisme en socialista i comunista és crear bases que dificulten la necessària unitat. D'aquí que Comissions Obreres lluiti per superar la divisió ideològica sindical i ho hagi aconseguit en el seu si, on conviuen diferents ideologies polítiques. La vocació integradora de CCOO s'expressa també en la necessitat de portar la pràctica sindical més enllà de l'adscripció orgànica a un determinat sindicat.

Però hi ha més. La voluntat unitària de CCOO s'ha expressat també en els esforços per una entesa orgànica, més enllà de la unitat d'acció, entre les diferents sindicals. Tots recordem els esforços de CCOO en la creació de la COS.

La manca d'una entesa orgànica ha perjudicat principalment el sindicalisme en general. En tenim proves concretes; una d'elles, el desafortunat i manipulats debat televisiu entre Nicolás Redondo i Marcelino Camacho; una altra, la manca d'entesa entre les dues centrals més fortes, CCOO i UGT, en relació a la normativa de les eleccions sindicals que ha deixat les mans lliures al govern per aplicar una decisió salomònica. Gosaríem dir que és a partir d'aquesta feblesa sindical que avui la UCD es pot plantejar la creació d'un sindicat groc que reculli els vots que un sector de la classe obrera li atorga.

És per tot això que cal saludar l'acord que el dia 14 d'aquest mes van concloure CCOO i UGT. L'acord comença per fer bo el decret ministerial d'eleccions sindicals, estableix que aquestes eleccions se celebrin a tot l'Estat entre el 16 de gener i el 6 de febrer i denuncia l'intent de crear un sindicat groc des del poder. Les dues centrals sindicals signants es comprometen a seguir reunint-se per tractar conjuntament els temes que hagin de discutir amb el govern i la patronal; també es comprometen a tenir un canvi d'impressions sobre la situació de l'actual negociació col·lectiva.

Les eleccions sindicals tenen una normativa i tenen una data. Dues opcions sindicals. UGT i CCOO, es presenten, a la pràctica, com les úniques alternatives. Que guanyi una o l'altra, que en surti més o menys reforçada, no és una qüestió secundària.

Però les eleccions sindicals no poden servir per dividir més els treballadors, per enfrontar-los entre ells. Les eleccions sindicals han de servir per clarificar postures, per explicar quines són les opcions, per donar criteris, per aixecar la consciència sindical, per marginar un sindicalisme burocràtic i avançar vers un sindicalisme de participació i unitari.

J. S.

El govern i la UCD volen ajornar les eleccions municipals fins a la tardor de l'any vinent. L'excusa que donen és de no fer-les coincidir amb la discussió de la Constitució al Parlament. Si bé és convenient evitar aquesta coincidència en funció d'una major objectivitat a l'hora de debatre el text constitucional, pensem que la millor manera seria avançar les eleccions municipals tant com sigui possible; i sembla que, si el govern s'ho proposés, no hi hauria cap impediment legal ni administratiu perquè poguessin celebrar-se durant el pròxim mes d'abril. En realitat, allò que es busca amb l'ajornament és la consolidació de la UCD com a partit i el millorament de la seva imatge pública, darrerament molt desgastada com ho indiquen els sondeigs d'opinió. Aquest propòsit del govern perjudica tots els pobles d'Espanya, però d'un manera especial Catalunya.

És a Catalunya on, com posà de manifest la victòria de les forces d'esquerra en les eleccions generals del 15 de juny, el divorci entre la realitat política del país i els ajuntaments franquistes esdevé més evident. Això, a més a més de crear una situació injusta i inoperant, provoca la desestabilització dels mecanismes municipals, totalment necessaris per a la vida quotidiana del país. D'altra banda, Catalunya ha estat fortament castigada pels quaranta anys de desgovern franquista; enormes déficits pertot arreu i en els diferents àmbits reclamen solucions a curt i mig termini, solucions que no poden donar les actuals estructures municipals ni els homes que les ocupen. La nostra Generalitat, encara provisional, encara amb escassíssimes atribucions, és una eina que hem de fer treballar a profit del poble. Els comunistes estem molt interessats que una Generalitat i un Consell que compten amb el consens de tot Catalunya no fracassin. Però és evident que es trobaran molt disminuïts sense uns ajuntaments efectius que expressin també el consens democràtic

La UCD vol ajornar - les ELECCIONS: Per superar la crisi dels ajuntaments

de cada un dels nostres pobles i ciutats. D'aquí que el bon govern de la Generalitat demani uns ajuntaments democràtics com més aviat millor.

De Catalunya estant no podem deixar de contemplar el panorama polític espanyol, entre altres coses perquè és inútil pensar en unes eleccions municipals únicament per a Catalunya i perquè la realitat a nivell d'Estat ens afecta d'una manera directa. No voldríem entrar aquí en una valoració de la situació política general, només assenyalar el difícil i complex equilibri en què s'han de mantenir les forces democràtiques, empenyent per un costat tots els canvis progressius i, per l'altre, evitant tot allò que contribueixi, encara que sigui de forma indirecta, a desestabilitzar o a complicar una situació greu com la que vivim. Quan ens preguntem què cal fer per imposar com més aviat millor les eleccions municipals caldrà tenir en compte aquesta reflexió.

És evident que no es tracta d'esperar el dia D i l'hora H que el govern es digni establir. Aquesta és una batalla que fa temps que s'ha iniciat i en el seu transcurs s'hauran de conquerir una sèrie d'objectius: la campanya de revisió del cens, l'increment de l'activitat dels comunistes a les organitzacions de masses, aconseguir una llei electoral molt més

democràtica que no el projecte elaborat pel govern, anar consolidant una política d'aliances dels comunistes amb socialistes i Convergència Democràtica de cara a un ajuntament democràtic i eficaços.

A més d'aquests objectius n'hi ha un que, per la complexitat del moment, té una importància especial i voldríem dedicar-li una certa reflexió: es tracta del paper de les comissions municipals de partits polítics. Al seu dia els comunistes varem dir no a les comissions gestores si no es tractava d'un cas molt especial i d'abandó claríssim per part del consistori. L'argument que justificava aquesta negativa continua vigent: la gestora, en l'actual context, es trobaria sense poder de realització i la seva pròpia ineficàcia comprometria seriosament la imatge dels partits democràtics. L'interrogant, però, apareix: ¿Podem continuar gaire temps més amb unes comissions municipals amb signes evidents de crisi? Si s'allarga l'actual situació, ¿com afrontar la paràlisi dels actuals ajuntaments? ¿Podrem fer rutilar la Generalitat, podem fer complir els acords del Pacte de la Moncloa si no rutilen els ajuntaments?

Donar resposta a aquests interrogants significa avançar en el paper de les comissions municipals de partits polítics i en la recerca de noves fórmules d'actuació. També aquí la realitat és més rica que la teorització. Els acords per superar la crisi del Bages, de Terrassa, de Sabadell, el de Mataró respecte a problemes concrets com el de la brossa, acords presos amb la iniciativa de les forces polítiques democràtiques i que comprometen no solament els consistoris sinó forces sindicals, cíviques i patronals, ¿no són ja fórmules superadores del possible estancament a què fèiem referència?

JOAN SANJUAN

Josep Ayza, pescador de Vilanova i la Geltrú

Salvar la mar, salvar els pescadors i la pesca

Està en joc la salvació de la mar, la salvació de la pesca, la subsistència dels pescadors. Posem a l'ordre del dia el problema més important que s'ha fet, no deixem que esdevingui un problema més. Cal partir de la situació que tenim i no valen les solucions que ens ofereixen. Cap pescador no és responsable de l'actual situació conflictiva. Josep Ayza, pescador de tota la vida, de Vilanova i la Geltrú, respon a les preguntes que li fa TREBALL, per tal de fer conèixer i ajudar a resoldre els greus problemes de la nostra mar, dels pescadors i de la pesca.

—S'ha celebrat, a les darreries de novembre, a Tarragona i a Sant Carles de la Ràpita, la IX Reunió de la Comissió Permanent del Mediterrani. ¿Creus que donarà resultats positius?

—L'any 1973 es va celebrar a Barcelona la IV Reunió d'aquesta Comissió. S'hi va parlar, entre altres coses, de limitar la potència de les barques, i de la contaminació. Des de llavors, a Catalunya, hi ha hagut un augment gairebé incontrolat de construcció de barques, i de motors fins a mil cavalls, hem vist la construcció de les centrals nuclears d'Ascó, el projecte de ferne a l'Ametlla de Mar. Aquestes centrals, junt amb la de Vandellòs, són un gran perill al golf de Sant Jordi. Afegim-hi la tèrmica de Cubelles, les escombraries al massís de Garraf, etc. Amb aquesta experiència, ¿què podem esperar ara? Un organisme on les coses es deixen sense la participació democràtica dels pescadors no pot oferir solucions a la gran quantitat de greus problemes que ens afecten.

—¿Podríem pensar que el fet d'haver-se construït tantes barques es perquè rendeixen?

—Han pogut rendir d'uns quants anys ençà, o sigui, des que es van començar a construir. Hi ha hagut una cursa de competència sense fre. I és que no s'ha tingut en compte la conservació de la fauna, sinó que, per tal de pescar més peix, s'ha anat augmentant la potència, la qual cosa vol dir arts més i arts més.

—¿Per què els moviments de pescadors han estat tan pobres?

—Hi ha gran qualitat de vida i pres petites, de qualitat i de diversitat. Es va a la mar a treballar i a divertir-se. D'altra banda, els pescadors vol dir que es cobra un salari mensualment al valor de la pesca. Així, si hi ha sortida a la mar, la vida i si no, les pèssimes condicions. Tot això dificulta la vida. D'altra banda, els pescadors vol dir que es cobra un salari mensualment al valor de la pesca.

—¿Estaries d'acord que els pescadors anéssiu a treballar sempre que calgués?

—A la llarga, crec que seria positiu per a tots, però de moment el salari és molt baix i no hi ha cap garantia de treball. Es facilitaria el treball dels treballadors i dels pescadors, sense perjudicar a ningú. Els armadors i els propietaris d'una hora d'inversió podrien tenir un interès en una política general de planificació de la mar i dels seus recursos. Aleshores, fer mai perquè hagués un augment amb la mà d'obra dels pescadors i de la subhasta, és clar, no pas almenys.

—¿Tu ets armador, i ets del PSUIC? ¿Creus que és compatible?

—No voldria dir-ho, però crec que és compatible.

Conclusions difícilment aplicables

L'Assemblea de l'Esport

Els mitjans de comunicació han tractat, en la seva dimensió i importància, el significat de l'Assemblea General de l'Esport que presidí Benito Castejón. Els mitjans de comunicació han tractat, en la seva dimensió i importància, el significat de l'Assemblea General de l'Esport que presidí Benito Castejón. Els mitjans de comunicació han tractat, en la seva dimensió i importància, el significat de l'Assemblea General de l'Esport que presidí Benito Castejón.

La participació dels partits polítics a l'Assemblea es pot concretar en el PSUIC i el PGE a l'hora de valorar les aportacions i de discutir-les. La participació dels partits polítics a l'Assemblea es pot concretar en el PSUIC i el PGE a l'hora de valorar les aportacions i de discutir-les. La participació dels partits polítics a l'Assemblea es pot concretar en el PSUIC i el PGE a l'hora de valorar les aportacions i de discutir-les.

Assistien a les sessions tots els "peixos grossos" de l'esport espanyol. Assistien a les sessions tots els "peixos grossos" de l'esport espanyol. Assistien a les sessions tots els "peixos grossos" de l'esport espanyol. Assistien a les sessions tots els "peixos grossos" de l'esport espanyol.

Vint-i-cinc mil ciclistes a Barcelona

Si, si, si, "llibertat, bicicleta a la ciutat!"

Si, si, si, "llibertat, bicicleta a la ciutat!"

El búnquer tira pilotes fora

Els qui han i que, segons es...

Assistien a les sessions tots els "peixos grossos" de l'esport espanyol. Assistien a les sessions tots els "peixos grossos" de l'esport espanyol. Assistien a les sessions tots els "peixos grossos" de l'esport espanyol.

Després de la de Madrid

El PSUIC proposa l'Assemblea Catalana de l'Esport Català

El PSUIC proposa l'Assemblea Catalana de l'Esport Català. El PSUIC proposa l'Assemblea Catalana de l'Esport Català. El PSUIC proposa l'Assemblea Catalana de l'Esport Català.

El PSUIC proposa l'Assemblea Catalana de l'Esport Català. El PSUIC proposa l'Assemblea Catalana de l'Esport Català. El PSUIC proposa l'Assemblea Catalana de l'Esport Català.

El Pacte de la Moncloa i l'agricultura (I)

Negociació de preus, seguretat social i llibertat sindical

En dos comprimits articles analitzarem les conseqüències que els acords de la Moncloa tenen per al camp català. En aquest primer veurem aquells punts que, perquè són objecte de reivindicació per part dels sindicats agraris democràtics, tindran una incidència a més gran a curt termini.

ORDENACIÓ DE CONREUS I POLÍTICA DE PREUS

Un primer element que cal destacar en aquest apartat és l'acceptació pel govern de la regulació conjunta de les diferents campanyes. Fins ara, tots els governs franquistes tret d'un havien fixat la política de preus i produccions producte per producte. La Coordinadora d'Organitzacions Camperoles, de la qual forma part la Unió de Pagesos, representada en la Comissió Permanent per Carles Andreu i Abelló, sempre havia mantingut una posició favorable a la negociació conjunta. Dos criteris avalen aquesta postura. El primer és de tipus tècnic, ja que els costos de producció d'alguns productes agraris s'han de fixar tenint en compte com evolucionen els preus d'altres (exemple: cereals-pinsos-carn). D'altra banda, els agricultors tindran una orientació millor a l'hora de decidir què han de produir si coneixen el conjunt de regulacions i els compromisos de l'Administració.

El segon criteri és de tipus polític. La pressió sindical és molt més generalitzada i eficaç en una negociació simultània sobre el conjunt de productes agraris que no pas si es divideix entre els productors de cada varietat.

L'altre objectiu a curt termini de la política de preus és aconseguir que la diferència de rendes entre l'agricultura i els altres sectors no s'incrementi. La nostra opinió és contrària a considerar el problema en termes de "renda agrària", ja que és un concepte excessivament vague.

Malgrat aquesta declaració, ens preocupa que, per la influència dels productes alimentaris en l'índex del cost de la vida, el govern pretengui aparentar una desaceleració de la inflació a base de l'actuació més fàcil: congelar els preus dels productes agraris. Avui, quan el peç de la comercialització i de la transformació industrial de la producció agrària, juntament amb les maniobres especulatives dels intermediaris monopolistes, fa que de cada cent pessetes que el consumidor paga pels aliments només trenta-cinc n'arribin al pagès, la influència d'un augment dels preus que perceben els agricultors només ha d'afectar en aquesta proporció. Més encara: d'aquest 35 per cent de promig que rep l'agricultor hem de descomptar les despeses d'aquest en les seves compres a la indústria en concepte de mitjans de producció, i els salaris que paga. Això ens diu, aproximadament, que amb prou feines un 23 per cent net de la despesa en aliments queda per al pagès. Aquestes consideracions ens assenyalen que és possible realitzar la necessària puja en els preus mínims que cal garantir a l'agricultor i fer que l'augment en el preu final que paga el consumidor sigui mínim. Això es podria aconseguir si l'administració pública intervingués en el control de la comercialització i de la industrialització, com també en els preus i qualitats dels productes que l'agricultor necessita comprar a la indústria per tal de produir. Fóra greu que el govern es deixés arrossegar pel miratge dels efectes a molt curt termini sense atacar les causes reals que provoquen l'alça dels preus dels aliments.

LA SEGURETAT SOCIAL AGRÀRIA

És el punt més conflictiu i polèmic, aquests dies. El document rubricat pels partits recull una aspiració genèrica de la Coordinadora, que és l'equiparació del règim de la Seguretat Social Agrària al règim general. Però el govern ha aconseguit trobar el pitjor començament d'aplicació del Pacte de la Moncloa sobre el camp català. Ha tergiversat allò que s'havia pactat i s'ha despenjat amb un increment del 42 per cent de la quota empresarial. El lector valorarà si és coherent firmar una tendència a l'equiparació i, alhora, aplicar aquest augment tan absurd.

A l'explotació familiar catalana que, fent totes les feines sense contractar mà d'obra aliena i a base d'estalvi i inversió, ha aconseguit millorar el rendiment de la terra, la carreguen desproporcionadament amb la quota empresarial, calculada segons les "peonades teòriques" que no ha contractat realment, i sense tenir dret a les prestacions de la Seguretat Social quan

excedeixen un mínim que, en les condicions concretes de Catalunya, és excessivament baix.

Creiem que la mesura va contra l'esperit d'allò que s'ha pactat i que s'imposa ajornar l'esmentat pagament fins que es reguli el nou funcionament de la Seguretat Social Agrària, que ha estat el més gros "impost" que ha suportat l'agricultura catalana.

L'ASSEGURANCA AGRÀRIA

És una reivindicació plantejada per la Coordinadora arran de les glaçades de la primavera, per tal de superar la discrecional i insuficient "declaració de zona catastròfica". La seva inclusió en el Pacte és un element molt positiu. El projecte està avançant i, per les coses que en coneixem, ofereix progressos força notables.

CAMBRES AGRÀRIES

El document firmat conté la recomanació d'un decret addicional sobre el tema, consultat amb les forces socials.

El Pacte de la Moncloa comprèn els tres punts que encapçalaren la més gran mobilització camperola a tot Espanya: "la tractorada"

Abordarem la qüestió en altres ocasions. Volem assenyalar que, en el pacte, s'explicita el reconeixement del principi de llibertat sindical en el terreny agrari. Aquesta declaració obliga a substancials modificacions del tristament conegut decret llei sobre Cambres Agràries. Volem subratllar la necessitat que té, per a la convivència democràtica, que el govern, al camp, negociï amb els autèntics interlocutors sense marginar el nou sindicalisme democràtic i sense intencions encobertes d'afavorir el continuisme dels jerarques verticalistes. Sembla que vol intentar allò que no ha aconseguit en el sector industrial aprofitant el retard de les forces democràtiques a vastes zones rurals de la resta d'Espanya.

VALORACIÓ

El Pacte de la Moncloa comprèn els tres punts que

encapçalaren la més gran mobilització camperola a Espanya i a Catalunya: "la tractorada". Negociació de preus, modificació de la Seguretat Social Agrària i llibertat sindical. Hem vist, en aquest comentari, les dificultats que encara subsisteixen, malgrat l'acord, per tal d'aconseguir aquestes tres reivindicacions fonamentals. Per això, en aquests moments, cal la mobilització per aconseguir que els acords s'apliquin en el seu autèntic sentit i afavorint els qui treballen directament la terra.

Tanmateix, en les actuals circumstàncies polítiques cal crear una pressió sindical de nou tipus, amb mobilitzacions adequades al moment que procurin arribar al màxim nombre d'agricultors per tal que les alternatives gaudeixin d'un gran predicament, única manera d'assolir força en la difícil negociació amb el govern.

LLEÓ BENELBAS

Malgrat les dificultats

El Pacte de la Moncloa comença a aplicar-se

El Pacte de la Moncloa ha començat a fer-se realitat. El calendari que s'establia per tirar-lo endavant s'està començant a complir.

Si bé la seva aplicació s'inicia amb una de les mesures —la política salarial i els seu caràcter retroactiu— més impopulars, posteriorment se n'han bellugat d'altres, tant en l'àmbit polític com en l'econòmic, que donen una visió més ajustada del que pot arribar a ser el Pacte.

L'objectiu fonamental de les mesures conjunturals del Pacte de la Moncloa és la lluita contra la inflació. És cert que sense atacar la inflació és impossible resoldre el problema de l'atur, però també és evident que aquesta lluita contra la inflació no pot ser feta a qualsevol preu, és a dir, a base d'un increment abusiu de l'atur o d'una disminució important del nivell de vida. Si sembla que l'única sortida de la crisi és disminuir la inflació, cal procurar que això no perjudiqui excessivament el poder adquisitiu dels assalariats i que repercuteixi mínimament sobre l'atur.

Aquests serien els elements essencials de la política conjuntural del Pacte de la Moncloa: conjuntament amb mesures que intenten nivellar els salaris i amb una política monetària i creditícia restrictiva, establir un seguit de mesures que permetin una "redistribució" dels costos de la crisi.

Quines són aquelles mesures que pretenen aquesta redistribució, és a dir, que la

crisi no la paguin els de sempre? Al marge de les mesures a mig i llarg termini, dels aspectes polítics i dels elements de control que cerquen vulnerar la base econòmica del franquisme i del seu quasi intacte aparell d'Estat, hi trobem les següents mesures de conjuntura:

*Els impostos esdevindran més progressius a partir de 1978 gràcies a l'aplicació de la llei de mesures urgents de reforma fiscal (el projecte de llei ja ha passat a les Corts).

*Els increments en les pensions seran més intensos per a les pensions més baixes (la previsió del pressupost de la seguretat social preveu un increment del 30 per cent del pressupost de les pensions sobre l'any 1977).

*S'estendrà progressivament l'assegurança d'atur a tots els desocupats (la mateixa previsió parla d'un increment del 92,9 per cent, sobre 1977, del pressupost destinat a l'assegurança d'atur).

*Es recomana que almenys la meitat de l'augment salarial es distribueixi a cada empresa de forma lineal.

*Es prendran mesures que garanteixin la prestació eficaç i rigorosa de l'assegurança d'atur.

Altres mesures, destinades a disminuir l'atur, són el programa de construcció d'escoles per valor de 40 mil milions de pessetes i bonificacions a les empreses que augmentin plantilles. Aquestes bonificacions consisteixen en un aug-

ment de les quotes de la seguretat social del 10 per cent, és a dir, per sota de l'augment dels salaris, i que les empreses només paguin la meitat de les quotes de la seguretat social quan es tracti de nous llocs de treball coberts per persones acollides al subsidi d'atur o per joves que entrin per primera vegada al mercat del treball.

Patrons contra el Pacte. Malgrat tot, comença a aplicar-se

Les primeres mesures

Donem a continuació la relació d'aquelles mesures previstes al Pacte de la Moncloa i que ja han començat a bellugar-se, bé sigui a través de decret llei, de projecte de llei passat a les Corts o d'acords amb les diferents forces compromeses.

*Decret llei sobre política salarial i ocupació

*Índex de preus de consum bàsic i preus de productes controlats. En aquest sentit hi ha hagut diferents reunions entre el govern, els sindicats i els empresaris.

*Sobre l'assegurança d'atur, la previsió del pressupost de la seguretat social per a 1978 preveu un increment del 92,9 per cent sobre 1977. S'allarga sis mesos més el subsidi d'atur en casos especials. S'estableix una bonificació a les empreses que contractin parats. Increment d'un 30 per cent del pressupost per a pensions.

*Projecte de llei de reforma de l'Impost de Renda de Persones Físiques.

*Decret llei sobre mesures destinades a l'estalvi d'energia.

*Projecte de llei de modificació de la llei d'ordre públic.

*Projecte de llei sobre el dret de reunió i associació política.

*Creació de la comissió de control sobre ràdio i TVE estatals.

NOVA COL·LECCIÓ

Col·lecció «Los marginados»

Marginats per la societat

3 primers títols

Las madres solteras
Mercedes Soriano

LAS MADRES SOLTERAS
de Mercedes Soriano
Pròleg: María Campo Alange
Per què la Societat, que fa un mite de la maternitat, segueix estigmatitzant sense pietat les mares solteres?

Los subnormales
Paulino Castells Cuixart

LOS SUBNORMALES
de Paulino Castells Cuixart
Pròleg: Montserrat Trueta
Entendre un subnormal ens enriqueix la propia vida i ens fa obrir els ulls a l'esperança y a l'amor.

Los presos
Cayetano Núñez y Juan González

LOS PRESOS
de Cayetano Núñez y Juan González
pròleg: Fernando Carballo
Quina classe de transformacions intimes sofreix el pres durant el compliment de la condemna?

DOPESA
GRUPO MUNDO DE EDICIONES

Torredembarra

¿"La playa más sana del mundo"?

"Torredembarra, la playa más sana del mundo". Sota aquest eslògan publicitari, la vila turística de Torredembarra pateix greus problemes d'ordre urbanístic, escolar i sanitari. En aquest context, l'Ajuntament presentà un nou Pla d'Ordenació Urbana (l'anterior data del 1963) que, de la manera com es planteja i la rapidesa amb què es pretén aprovar-lo, fa sospitar que és un intent de legalitzar una situació especulativa i de poder, fins i tot després de les eleccions municipals.

Posem, com a mostra, algunes "curiositats":

Una enorme finca al costat de la mar, propietat del batlle, senyor Mercadé, passa de "residència-jardí", en els millors temps del franquisme, a "zona d'edificació intensiva", ara que ja es perd el mànec de la paella i vénen "mats temps" (llegiu: ajuntament democràtic).

D'espais verds, tret d'unes minses taquetes, hi ha una gran zona, fora del poble i a frec de l'espai industrial. O sigui: arbres al costat de fàbriques i nens al costat de fums.

El nou passeig marítim acaba just on un regidor, el senyor Morros, ha inaugurat ara un restaurant. Casualitat.

Els veïns del Barri Marítim no podran anar a l'única zona verda prevista per a ells, ja que entre el barri i l'espai verd es construeix una urbanització que barrarà el pas.

En una gran extensió de la platja, que per cert és de propietat privada lligada principalment a la família Huguet, coneguts membres d'AP, s'hi construirà un pàrquing, que administraran els Srs. Huguet si cedeixen els títols de propietat.

Els terrenys agrícoles de regadiu, on treballen la majoria de pagesos del poble, es declaren "zona industrial". Els pagesos hauran de pagar uns impostos d'indústries per unes terres de conreu. I els terrenys que no es declaren industrials, es qualifiquen de zona verda. Amb tot això, als pagesos els quedarà, per treballar, una zona de secà.

En els nous plànols crida l'atenció que un nou carrer fa una incomprendible corba. Explicació: si el carrer fos recte prendria uns metres d'una finca propietat del familiar d'un regidor. Resolt!

Veient tot això, i altres problemes de tipus urbanístic i polític, es decidí la formació d'una "Comissió Municipal de Revisió del Pla d'Ordenació Urbana". La integren: PSUC, CDC, PSOE, JCC, CCOO, UGT, Unió de Pagesos i l'Associació de Veïns del Barri Marítim. Aquesta comissió es mobilitzà per tal que tot el poble participés en la discussió, estudià el tema i demanà la congelació del Pla fins que

no sigui elaborat amb la voluntat de tots els veïns i aprovat en el futur ajuntament democràtic.

El PSUC ha muntat un servei d'informació al seu local per tal que tots els veïns puguin examinar els plànols i discutir-ne els problemes.

Cal aconseguir congelar el Pla i fer una gran discussió democràtica per tal de no hipotecar el futur de Torredembarra, el seu turisme, la seva vida.

ALBERT P.

Entrevista amb Enric Muntades

Ripollès: la ramaderia només per anar tirant

RIPOLLES (Antoni Llagostera).— La comarca del Ripollès és eminentment industrial. Però la pagesia, una pagesia dedicada fonamentalment a la ramaderia, no hi és absent del panorama productiu. Amb l'Enric Muntades, un home jove de Pardines, a la Vall de Ribes, una de les persones més conegudes de la Unió de Pagesos a la comarca, hem parlat sobre els problemes dels homes del camp.

—En general, ¿quina és la situació agrícola i ramadera de la comarca?

—La situació agrícola, i ramadera en particular, està bastant malament. De deu anys ençà hem passat de tenir una gran ramaderia d'ovelles a no tenir-ne cap. Pel que fa a les vaques, tal de cop hàgim millorat una mica. L'Estat va promocionar molt la cosa de la llet. Durant aquell temps de l'Allende Garcia Bàxter vam promocionar molt fort el sector lleter. Aquí, que era una zona eminentment ramadera, de bestiar extensiu, d'engega (1), hem passat a ser una zona de llet. El bestiar de carn s'ha deixat molt de costat. La gent s'ha hagut de refiar exclusivament dels cèntims que els donava la llet. Això representava una mesada. En conjunt, però, hem de dir que hem anat força endarrere. S'han abandonat la major part de les cases. La gent jove ha anat a les indústries de Ri-

"ICONA va contra la ramaderia" (Foto d'arxiu)

Una batalla inacabada

Les dones reclamen l'ammistia

Les dones han ocupat gran part del protagonisme del passat cap de setmana barceloní. El míting feminista al Palau de Congressos, amb assistència de dos mil cinc-cents persones, i la manifestació, amb

Tant el míting com la manifestació foren promoguts per la Coordinadora —després, s'hi van afegir les altres orga-

mil cinc-cents, que va acabar davant dels Jutjats, han estat dos exponents de la lluita que les dones estan menant en l'exigència d'una amnistia per a la meitat de la població.

nitzacions de dones— i obtindrien el suport de gairebé totes les forces polítiques, entre elles el PSUC. Als parlaments del Palau —presidit per l'eslògan de la Coordinadora: "Dona, dona, dona... no et cansis de lluitar, la teva vida ha de canviar"— l'exigència d'una amnistia per als "delictes femenins" va anar unida a la necessitat de canviar unes lleis discriminatòries. El vuitanta per cent de les dones empresonades en aquests moments ho estan a causa de ser dones: un trenta per cent, per haver avortat o per haver cooperat en avortaments; un cinquanta per cent per aplicació de la llei de "Perillositat Social" (prostitució, homosexualitat...) o bé per adulteri.

de presó femení instaurat per Franco durant la guerra civil.

L'abolició de la llei de "Perillositat Social", la reforma del Codi Penal— respecte a això es van "considerar insuficients els petits canvis que apareixen en el projecte de Constitució i en el Pacte de la Moncloa"—, la desaparició del "Patronat de Protecció a la Dona" i l'amnistia immediata per a totes les dones preses per adulteri, prostitució, avortament, lesbianisme o ús d'anticonceptius, són els objectius marcats en la campanya d'amnistia per a la dona.

Tanmateix, una de les limitacions més importants del míting fou l'absència, com a oradora —per decisió de la comissió organitzadora— de la diputat comunista Maria Dolores Calvet. I si la seva presència en un míting d'aquestes característiques sembla imprescindible no és precisament perquè és comunista, sinó, sobretot, perquè avui és l'única diputat feminista catalana al Parlament. No és pas casualitat que l'únic grup parlamentari que ha presentat un projecte de llei d'amnistia per a la dona hagi estat la minoria comunista, ni tampoc no és fortuït que els comunistes s'hagin quedat sols en plantejar el tema de l'avortament a la Comissió Constitucional i en fer un vot particular sobre el tema.

Fins avui, els moviments de dones s'han limitat gairebé exclusivament a actuar en qualitat de veu de consciència en la societat. Però si el feminisme vol transformar la societat, no pot pas prescindir de la política, i la política passa també per la batalla al Parlament.

La situació de les dones a les presons fou un altre dels temes tractats. A la Trinitat, continuen empresonades quaranta-vuit dones, dotze de les quals per prostitució —¿on són els clients?— i vuit per avortament. Es va exigir la dissolució de les Croades Evangèliques, les monges seglars que constitueixen un cos

—¿l'ICONA?

—L'actuació d'ICONA a la comarca, des del meu punt de vista com a pagès, és totalment equivocada. Estan, per exemple, netejant el bosc, una cosa absurda, i deixant fer l'avant-bosc. Ho deixen embrutir de tal manera que això un dia ha de ser una flamarada. Abans, els pagesos érem els qui ho netejàvem. Ara, per a això, no donen cap ajuda. Abans donaven unes subvencions al pagès si netejava. Una altra política amb la qual tampoc no estic d'acord és que es doni prioritat al bosc per tot i sobretot. S'han fet pins a llocs on ja sabem que no n'hi naixerà cap. Si no hi haguessin uns interessos no es faria això. Es destrossa una muntanya per fer-hi pins quan no n'hi ha hagut mai. ICONA va molt contra la ramaderia.

—La Unió de Pagesos al Ripollès, ¿com va?

—La Unió de Pagesos, avui, a la comarca, tot just comença. Ara es vol fer un llançament per crear una cosa més o menys ben feta: Formar els secretariats locals, el comarcal i, llavors, enviar unes persones al Nacional de Catalunya...

—La Unió de Pagesos, avui, a la comarca, tot just comença. Ara es vol fer un llançament per crear una cosa més o menys ben feta: Formar els secretariats locals, el comarcal i, llavors, enviar unes persones al Nacional de Catalunya...

—La Unió de Pagesos, avui, a la comarca, tot just comença. Ara es vol fer un llançament per crear una cosa més o menys ben feta: Formar els secretariats locals, el comarcal i, llavors, enviar unes persones al Nacional de Catalunya...

L'Enric Muntades em parla de la sortida dels tractors, de les estafes en els preus de la maquinària agrícola. I m'apunta la plataforma de la llet en la qual la comarca ha participat. Es demanen 21 pessetes per litre, contracte escrit amb les empreses lleteres, una prima de 30 cèntims per grau de greix, 30 cèntims si el pagès lliura la llet ja refrigerada, que les mostres de llet fetes en llocs oficials valguin com les que fan les fàbriques, el problema dels medicaments i la seva comercialització...

(1) ENGEGA: Ramat que pastura

La situació de les dones a les presons fou un altre dels temes tractats. A la Trinitat, continuen empresonades quaranta-vuit dones, dotze de les quals per prostitució —¿on són els clients?— i vuit per avortament. Es va exigir la dissolució de les Croades Evangèliques, les monges seglars que constitueixen un cos

de presó femení instaurat per Franco durant la guerra civil.

L'abolició de la llei de "Perillositat Social", la reforma del Codi Penal— respecte a això es van "considerar insuficients els petits canvis que apareixen en el projecte de Constitució i en el Pacte de la Moncloa"—, la desaparició del "Patronat de Protecció a la Dona" i l'amnistia immediata per a totes les dones preses per adulteri, prostitució, avortament, lesbianisme o ús d'anticonceptius, són els objectius marcats en la campanya d'amnistia per a la dona.

Tanmateix, una de les limitacions més importants del míting fou l'absència, com a oradora —per decisió de la comissió organitzadora— de la diputat comunista Maria Dolores Calvet. I si la seva presència en un míting d'aquestes característiques sembla imprescindible no és precisament perquè és comunista, sinó, sobretot, perquè avui és l'única diputat feminista catalana al Parlament. No és pas casualitat que l'únic grup parlamentari que ha presentat un projecte de llei d'amnistia per a la dona hagi estat la minoria comunista, ni tampoc no és fortuït que els comunistes s'hagin quedat sols en plantejar el tema de l'avortament a la Comissió Constitucional i en fer un vot particular sobre el tema.

Fins avui, els moviments de dones s'han limitat gairebé exclusivament a actuar en qualitat de veu de consciència en la societat. Però si el feminisme vol transformar la societat, no pot pas prescindir de la política, i la política passa també per la batalla al Parlament.

La situació de les dones a les presons fou un altre dels temes tractats. A la Trinitat, continuen empresonades quaranta-vuit dones, dotze de les quals per prostitució —¿on són els clients?— i vuit per avortament. Es va exigir la dissolució de les Croades Evangèliques, les monges seglars que constitueixen un cos

de presó femení instaurat per Franco durant la guerra civil.

L'abolició de la llei de "Perillositat Social", la reforma del Codi Penal— respecte a això es van "considerar insuficients els petits canvis que apareixen en el projecte de Constitució i en el Pacte de la Moncloa"—, la desaparició del "Patronat de Protecció a la Dona" i l'amnistia immediata per a totes les dones preses per adulteri, prostitució, avortament, lesbianisme o ús d'anticonceptius, són els objectius marcats en la campanya d'amnistia per a la dona.

Tanmateix, una de les limitacions més importants del míting fou l'absència, com a oradora —per decisió de la comissió organitzadora— de la diputat comunista Maria Dolores Calvet. I si la seva presència en un míting d'aquestes característiques sembla imprescindible no és precisament perquè és comunista, sinó, sobretot, perquè avui és l'única diputat feminista catalana al Parlament. No és pas casualitat que l'únic grup parlamentari que ha presentat un projecte de llei d'amnistia per a la dona hagi estat la minoria comunista, ni tampoc no és fortuït que els comunistes s'hagin quedat sols en plantejar el tema de l'avortament a la Comissió Constitucional i en fer un vot particular sobre el tema.

Fins avui, els moviments de dones s'han limitat gairebé exclusivament a actuar en qualitat de veu de consciència en la societat. Però si el feminisme vol transformar la societat, no pot pas prescindir de la política, i la política passa també per la batalla al Parlament.

La situació de les dones a les presons fou un altre dels temes tractats. A la Trinitat, continuen empresonades quaranta-vuit dones, dotze de les quals per prostitució —¿on són els clients?— i vuit per avortament. Es va exigir la dissolució de les Croades Evangèliques, les monges seglars que constitueixen un cos

de presó femení instaurat per Franco durant la guerra civil.

L'abolició de la llei de "Perillositat Social", la reforma del Codi Penal— respecte a això es van "considerar insuficients els petits canvis que apareixen en el projecte de Constitució i en el Pacte de la Moncloa"—, la desaparició del "Patronat de Protecció a la Dona" i l'amnistia immediata per a totes les dones preses per adulteri, prostitució, avortament, lesbianisme o ús d'anticonceptius, són els objectius marcats en la campanya d'amnistia per a la dona.

Tanmateix, una de les limitacions més importants del míting fou l'absència, com a oradora —per decisió de la comissió organitzadora— de la diputat comunista Maria Dolores Calvet. I si la seva presència en un míting d'aquestes característiques sembla imprescindible no és precisament perquè és comunista, sinó, sobretot, perquè avui és l'única diputat feminista catalana al Parlament. No és pas casualitat que l'únic grup parlamentari que ha presentat un projecte de llei d'amnistia per a la dona hagi estat la minoria comunista, ni tampoc no és fortuït que els comunistes s'hagin quedat sols en plantejar el tema de l'avortament a la Comissió Constitucional i en fer un vot particular sobre el tema.

Fins avui, els moviments de dones s'han limitat gairebé exclusivament a actuar en qualitat de veu de consciència en la societat. Però si el feminisme vol transformar la societat, no pot pas prescindir de la política, i la política passa també per la batalla al Parlament.

La situació de les dones a les presons fou un altre dels temes tractats. A la Trinitat, continuen empresonades quaranta-vuit dones, dotze de les quals per prostitució —¿on són els clients?— i vuit per avortament. Es va exigir la dissolució de les Croades Evangèliques, les monges seglars que constitueixen un cos

Manifestació a Barcelona: les dones també volen amnistia (Reportatge gràfic de Jordi Morera)

Una estrena memorable

La cantata del Baix Llobregat

La parròquia de Santa Maria de Cornellà fou, un cop més, l'escenari d'un gran esdeveniment ciutadà —en aquest cas sense el dramatisme d'altres accions, que s'aixoplugaven sota les pedres d'un temple reconstruït els anys 40—. Deixant de banda els comentaris tècnico-musicals, l'estrena de la Cantata va ser un acte ciutadà càlid i fins i tot insòlit, que comptava amb la col·laboració de l'Associació del Personal de la Caixa, la UGT i CCOO, l'Ajuntament de Cornellà, el PSUC, les parròquies de Cornellà, l'Associació de Veïns del Padró i el Secretariat Local del Congrés de Cultura Catalana. La cobla Badalona, amb timbales, i les corals Pau Casals, de Pallejà, Elisard Sala, de l'Hospitalet, i Orfeó Catalònia, de Cornellà, cantaven el Nadal, amb quinze interpretacions, síntesi de les múltiples veus del Nadal.

Com a cloenda, l'estrena de la Cantata, obra del mestre Jordi Forés i Ribera, l'ànima —o si ho preferiu: els ulls, l'oïda i els braços— de l'intens moviment de masses corals al Baix Llobregat, que dirigí la interpretació entusiàstica de la Cantata.

Cantata, d'altra banda, pròpia d'altra temps i temps, que arrenca amb el crít creixent i impressionant, enmig d'un caos de veus trencades, de "Libertat, amnistia i estatut d'autonomia... ja!". Després de la tensió dels temps de lluita —una de les característiques de la comarca— les veus ens proposen un temps d'esperança, de construcció serena, de treball en equip, de defensa d'allò que ha estat aconseguit. ("Aquí hem nascut i aquí fem vida/ criem els fills i el pa guanyem", han cantat en un moment, i la resposta ha estat: "Volem treball, pau i cultura/ la llibertat i els drets humans./ Democràcia per a nosaltres/ per tots nosaltres, la gent/ la gent, la gent...")

(¿M'és permès de dir que, un cop acabat l'acte, la gent, els qui omplíem el temple, un cop cantat "Els Segadors", en sortíem com ungs, com penetrats per la música i les veus...? Com quaranta anys enrere, el cant coral segueix essent un dels elements de cohesió i de conscienciació col·lectiva més sòlids de la maltractada comarca del Baix Llobregat.)

I. R.

Notes sobre la marxa

«Caudillo»

Em permeto recomanar als lectors de TREBALL que encara no ho hagin fet, que vegin "Caudillo", de Basilio Martín Patino, una de les pel·lícules més interessants que es fan actualment a Barcelona. Patino ha reeixit la síntesi esclatant d'uns anys terribles, a través de la biografia del gerent-botxí suscitat per una classe dirigent que, amb la progressiva afirmació de les forces populars, veia trontollar els seus privilegis, uns privilegis tradicionalment mantinguts a sang i foc, a través de tota la Història d'Espanya, amb una violència i un virtuosisme en la barbàrie que poques classes dirigents europees han atès.

Només faré un retret a la important pel·lícula de Patino. Si bé s'hi destaca a bastament i justament l'ajuda que els franquistes van rebre per part de Hitler i Mussolini, es passa per alt l'ajuda que la URSS va aportar a la causa popular, en moments difícils de la construcció d'un socia-

lisme rus contra el qual va actuar constantment des del principi, de diverses maneres, el capitalisme internacional, tan aviat sota la disfressa liberal com sota la disfressa feixista; un capitalisme que té, doncs, una responsabilitat directa en els aspectes negatius que sol criticar tan sovint, malgrat aquesta responsabilitat seva, amb cínics escarafalls de verge ofesa.

A la pel·lícula que comento no es diu, doncs, res clarament d'aquesta ajuda soviètica (només els ben informats podran reconèixer, en alguna seqüència de lluita aèria, la silueta dels "Xatos" russos!) i això no és pas just, perquè més d'un soviètic va morir, aquí, per evitar als pobles ibèrics aquests decennis de malson dels quals tot just comencem a sortir. Independentment del criteri que mereixin, avui, a cadascú, els hereus en el poder d'una revolució que, un dia, va ser un far per a milions d'homes i dones explotats, i a la qual es deu, entre altres coses, bona part de l'alliberament que hi ha hagut al Tercer Món i no poc del relatiu benestar —llast llençat per força, sota pressió— que han atès les classes populars als països capitalistes, independentment d'aquest criteri, repeteixo, cal reconèixer el fet històric de l'ajuda de la URSS dels anys trenta a la República espanyola. ¿Pensa tal vegada aquest home sensible i talentós que és Patino que, per exemple, haurien estat possibles unes Brigades Internacionals sense la voluntat decidida de la URSS? No ho crec. ¿Per què no fer-ho explícit, doncs?

El "Caudillo", ara, en la pel·lícula de Patino.

Els cinc guardonats

Santa Llúcia, a l'Espluga

Festa de les lletres catalanes

¡La nit de Santa Llúcia que feia vint-i-set! Quina pluja d'obres guardonades: cosa que no impedeix que la cultura catalana subsisteixi i hagi travessat, enrobustida, la maroma de la clandestinitat. (La presència, a l'Espluga, Conca de Barberà, d'un Ventura Gassol i d'un Pi-Sunyer eren la garantia plàstica d'un pont entre passat, present i futur i, alhora, el millor premi que hom podia oferir als infatigables convocants dels premis literaris, sempre, els darrers anys, sota el patronatge d'Omnium Cultural.)

Aquest any, a més, el lloc escollit ha estat amable, s'hi

No es pot jugar amb la Història. I amagar coses que, a posteriori, poden semblar contradictòries —una pràctica anti-dialèctica que els comunistes, ai las!, tampoc no sempre han sabut evitar— no és una manera de presentar a les masses el sempre complex espectacle del passat, ni ajuda en res a fer avançar els debats.

UNA PROFESSORA EXEMPLAR

Durant la recent inauguració del "Centre d'Estudis Catalans" que, d'ara endavant, funcionarà a París, sota la direcció de Maurice Molho, per ajudar la irradiació cultural catalana, vaig tenir el gust de conversar, entre altres persones amb Maria Buira, una dona admirable que fou deixeble de l'eminent lingüista Antoni Maria Badia i Margarit, i que, des de fa tretze anys, ensenya llengua i literatura catalanes, contractada per la Sorbonne. Ara hi ha a França una tendència general, a causa del problema de l'atur que s'hi fa punyent, a prescindir del treball dels estrangers. Això podria afectar també l'actitud de les autoritats universitàries parisenques que ara, a més, poden al·legar que la creació del "Centre" les deslliura d'unes "obligacions catalanes", diguem-ho així, que durant aquests quaranta anys d'atemptats a la nostra cultura han sabut assumir amb gran solidaritat i gentilesa. Pel que fa al cas de Maria Buira, que ha parlat en català, durant tants anys, en el silenci de París, em permeto esperar que si arribés el dia que el seu contracte no fos renovat per les esmentades autoritats, ella trobaria al "Centre d'Estudis Catalans" el lloc que pels seus grans mereixements li pertoca.

VÍCTOR MORA

sentia una acollida càlida, tant al sopar com als homenatges preliminars: a un batlle, el de Montblanc, malgrat un passat franquista, per la seva fidelitat a la llengua catalana; a mossèn Cinto, en el centenari de L'Atlàntida, amb un parlament de Joan Triadó —conferència sàvia, no sense al·lusions demagògiques a un Ateneo Obrero i als qui «claudiquen»—; a mossèn Ramon Muntanyola, sacerdot, poeta i biògraf del cardenal Vidal i Barraquer... (També el menú ha estat satisfactori: la coca amb recapte hem d'impedir que s'extingeixi.)

***

¿I dels premis? Cada nit de Santa Llúcia ens deixa un ai al cor, que només la publicació, per Sant Jordi, dissipa, per bé o per mal. Sort que sempre hi ha autors coneguts que t'estalvien cobriments sobtats. D'entre els ja ben coneguts, esmentem l'Oriol Vergés, guanyador del Folch i Torres, amb La ciutat sense muralles. Sense conèixer-la, us la podem recomanar, perquè l'obra anterior d'en Vergés és, a més de divertida, altament pedagògica. L'autor té tot l'aire d'un capità de vaixell, doblat d'escriptor, que fuma amb pipa, conta històries (n'és un professional, als Instituts) i sap cap on va el vent. Ben conegut també en Feliu Formosa, terrassenc, excellent traductor de l'alemany, crític lúcid (com ha demostrat amb l'obra d'Agustí Bartra), coautor teatral de Cel·la 44 i poeta prestigiat, de qui sempre recordo aquell Llibre de meditacions (Edicions 62), on apareix, amb presència discreta, la mort.

El premi nou de trinca, «Xarxa», feia camí cap al País Valencià: planteja la qüestió agrària i en són autors: M.J. Cucó, M.A. Fabra, R. Juan, i J. Romero. El fet que el president del jurat fos l'Ernest Lluch, que coneix tan de prop la problemàtica valenciana,

acredita la justesa del veredict. El premi «Avui», de periodisme, ha correspost a Josep Mayné, cosmopolita i home de llarga experiència.

El Víctor Català se l'ha endut en Joan Rendé, de qui en desconeixem l'obra narrativa, si és que l'exercici del periodisme no ha de ser qualificat com un exercici quotidià de «racconto». Ara, premi de narrativa, sabrem a quins suïcidis aspira aquest home trempadíssim, profeta a la seva terra i solter (un gran partit: escriptor i jove periodista, per merèixer!).

El Joaquim Ruyrà, de narrativa juvenil, se l'ha endut una jove promesa (o un veterà tanmateix jove), que havia guanyat l'any 73 el Víctor Català i que té publicades unes proses (Toquen a morta) a La Magrana. En Jaume Cabré fa ara de professor d'Institut a Vila-Real i havia treballat, no fa massa temps, com a descarregador de verdures al Born (cosa que li permeté escriure un article antològic sobre els noms del verd). En Sebastià Sorribas, secretari del jurat —que, per cert, corria per l'Espluga més mudat que mai i demanà doble ració de crema, i n'és especialista— ens ha dit que es tractava d'una novel·la de bandolers catalans, al final de la guerra dels carlins, quan el bandolerisme començava a ser residual. En Galceran —que així es diu l'heroi (¿o anti-heroi?), naturalment destinat a la força— esdevé tot un símbol per a les nostres diff-

cils pàgines quotidianes.

El plat fort del Santa Llúcia és cada any el Sant Jordi, de novel·la. Premi sempre polèmic, amb una història grisa al darrere. (No oblidem que el primer Sant Jordi, d'ara fa divuit anys, va considerar irrellevant una novel·leta, La plaça del Diamant, d'una tal Mercè Rodoreda). Del jurat del Sant Jordi només hi era, a l'Espluga, en Josep Faulí (ni en Castellet, ni en Guansé, ni en Llompart, ni l'Oliver). Enguany pertoca d'editar la novel·la guanyadora a la veterana Editorial Selecta. El guanyador va ser en Ferran Cremades, valencià exuberant, de qui esperarem amb intriga Coll de serps, amb l'esperança que vagi més enllà de l'experimentalisme de saló. (Les xafarderies de l'avant-match barrejaven quatre noms —en Joaquim Soler, la Teresa Pàmies, l'Antoni Mus i en Jaume Cabré.)

***

El final de festa va correspondre a Núria Feliu, que, entre d'altres cançons, va interpretar Tombes flamejants, sobre el poema de Ventura Gassol. I res més. Ah! I que els 119 escriptors restants, que no han estat guanyadors, pensin que compten, també enguany, amb l'admiració de Santa Llúcia, la lletraferida patrona dels cecs, que ha fet nit a l'Espluga.

IGNASI RIERA

1978: ELECCIONS MUNICIPALS

Ja coneixeu el vostre barri?

TOTS ELS BARRIS DE BARCELONA

J. FABRE J.M. HUERTAS CLAVERIA

La història, la problemàtica i les lluites reivindicatives dels nostres barris.

De venda a totes les llibreries.

edicions 62

Provença, 278 - Tel. 2160062 - Barcelona-8

L'última proposta teatral d'Els Joglars

"La torna":
quatre claus
per a una lectura

L'última proposta teatral d'Els Joglars, **La torna**, ha estat suspesa, i el seu director, Albert Boadella, ingressat a la presó Model el dia 15 d'aquest mes. Les tensions al voltant d'aquestes representacions es concretaren amb la citació rebuda el dia 11 per Boadella perquè es presentés a declarar al Jutjat Militar.

Hò va fer l'endemà. En la mateixa nota es comunicava la suspensió de **La torna** per ordre de la Capitania General de Barcelona; una ordre que es va complir. Albert Boadella va rebre una altra citació perquè es presentés al mateix Jutjat el dia 15. En fer-ho, fou detingut i conduït a la Model amb acta de processament per injúries als tribunals militars i a la Guàrdia Civil. La tensió i la preocupació als medis teatrals fou, des del primer moment, enorme. La gravetat del tema —juntament amb la privació de llibertat del director, Boadella— rau en el fet que **La torna** fou autoritzada pel Ministeri de Cultura el 6 de setembre del 77 amb el número de guia 427/77 i «per a tots els públics».

L'estrena, previ pas de censura, va ser a Barbastro. Durant els mesos de setembre i octubre es varen fer representacions a l'Aragó, País Basc, País Valencià i les Illes. Durant el de novembre, es féu una campanya per les principals poblacions de Catalunya. La inquietud de la professió passa, lògicament, per la indefensió de la gent de teatre davant la possibilitat que un text, amb tots els requisits legals contemplats per l'Administració, pugui anar a raure en això: suspensió de l'obra (amb les conseqüències socials i laborals que això comporta) i empresonament dels seus responsables. La democràcia, inequívocament, no passa per aquí.

1* El protagonista de **La torna** és el polonès Heinz Txez, executat el mateix dia que el militant del MIL Puig Antich, el 3 de març del 73, perquè va matar un guàrdia civil en un càmping de Tarragona. Un procés, una sentència i una mort a garrot vil amb la qual, per molts, es volia treure significació política a l'altra execució i identificar ambdós condemnats, davant l'opinió pública, com a «criminals comuns». La proposta d'Els Joglars —que vaig poder veure, amb el teatre ple i amb una gran complicitat del públic, al Teatre Municipal de Girona el mes passat— exigiria una pregona anàlisi i una detinguda atenció per tal de reflexionar sobre les diferents qüestions que la seva lectura proposa. Sense espai per a això, sí que val la pena detectar algunes claus d'aquesta lectura, presents darrere el joc, gairebé de circ, de l'obra.

2* El muntatge d'Albert Boadella aconsegueix ritme trepidant en el qual el sarcasme —la causticitat envolta l'escena— és utilitzat com un vehicle propici per arribar al patetisme. La història ho és, i en aquesta història contada pels Joglars hi ha unes intencions molt concretes: expressar l'oposició a la pena de mort a través de l'explicitació de la seva brutalitat; delimitar el cas de Txez com una «torna» respecte a l'execució de Puig Antich (amb la qual cosa el muntatge està reflexionant críticament sobre l'existència d'uns interessos concrets darrere l'absurd i la impenetrabilitat d'aquell procés) serien algunes d'aquestes intencions. Més enllà de la hilaritat que la funció provoca, més enllà del divertit codi gestual que identifica els de l'ordre, els de la burocràcia, els del poder, etc., se situa la reflexió crítica del muntatge (un muntatge certament discutible en alguns dels seus aspectes, però aquests no rebaixen la validesa general del discurs proposat). Jo diria que a **La torna**, tragicomèdia de màscares, hi ha una rotunda identificació entre fons i forma.

També esdevé clar que la manipulació de tots els elements que es posen en joc i al servei d'unes idees tan clares com les que hem exposat feien perill, des de bon principi, la viabilitat de la funció en un context socio-polític no plenament democràtic i

JOGLARS LA TORNA

Facsimil del programa de mà de "La Torna" dels Joglars

Albert Boadella

escassament pre-democràtic en determinades àrees d'influència.

3* Tots els personatges de **La torna** porten màscares (l'origen de les quals és a la **comèdia dell'arte**) tret, precisament, del qui representa Heinz Txez. Amb això s'aconsegueix, d'una banda, la multiplicitat de personatges (els actors canvien contínuament de màscara) que, en molts casos, són arquetipus identificables, i d'una altra, subratllar la identificació de l'espectador amb els punts de vista del polonès processat. Encara hi ha més: tot el muntatge busca, tal com jo ho veig, la col·lectiva participació en la perplexitat que mostra Heinz Txez durant el seu procés, en el qual l'interroguen sense que ell compregui què li demanen... La tremenda soledat del polonès ve a ser per als Joglars la soledat del condemnat a mort. El seu mutisme, el seu silenci, la seva muda presència apareixen com una grotesca resposta a la brutalitat de la llei. Un grapat d'escenes —l'obra està conformada en «números»— entre les quals caldrà destacar la dels botxins i la de la firma de la sentència, entronquen perfectament amb la tradició de la ganyota que va de Valle Inclán a Buñuel.

4* Finalment, també convé assenyalar el valor que a **La torna** tenen la veu, l'idioma, el ritme. Aquí, diferentment dels anteriors muntatges del grup, la parla és pràcticament l'únic alfabet sonor de l'espectacle. Però certes connotacions en la seva utilització enllacen amb la intenció crítica del muntatge. Vet aquí la primera escena (senzillament magistral), o el fet que el castellà sigui l'idioma «majoritari» a **La torna**, amb la qual cosa es clarifica la situació que s'hi aborda, ja que, de més a més, els personatges que s'expressen en català ho fan en castellà amb els castellans, i el muntatge palesa que això és una manera de sotmetiment i col·laboracionisme. La qüestió del ritme esdevé, endemés, decisiva: el seu major o menor accelerament és funció d'un contrast buscant en determinades escenes, amb el qual s'explicita més una de les intencions bàsiques del muntatge: salvar de l'oblit una injustícia «en nom d'això que s'anomena justícia». La reflexió global de **La torna** es produeix en aprofundir en el patetisme que origina en nosaltres l'immens sarcasme que conté tot allò que s'esdevé a l'escenari.

PÉREZ DE OLAGUER

Tele - evasions

Ja tenim dos nous polícies a RTVE... Val a dir que des d'aquest punt de vista estem ben guardats!... Es tracta de «Starsky i Hutch» (això sona molt bé, pronunciat en anglès, però, noi, el que és en català...). Starsky i Hutch són dos homes joves i simpàtics (utilitzo el qualificatiu en el sentit que són dos personatges molt ben estudiats perquè ho resultin, de simpàtics, a la majoria) que es dediquen a empaitar gent de mal viure, de moment; però que, si arribés el cas i els ho manessin, empaitarien igualment, s'endeven, sindicalistes, militants de partits obrers, intel·lectuals d'aquests que tot ho critiquen, etcètera. Són el mateix tipus d'home jove i «simpàtic» que es va atipar de fer aquestes coses, a les pel·lícules a la glòria del FBI, en els temps de la «guerra freda»...

Algun dia, caldria que ens paréssim a pensar amb quin tipus d'«herois» i de conductes s'està provant de fer que s'hi identifiquin tants i tants espectadors infantívols de la «tele»... Algun dia, caldria que firméssim tots plegats una petició perquè tants polícies es quedessin a fer la seva feina —que pot ser ben meritòria i necessària, d'altra banda, en la mesura que vagi en el sentit de la tranquil·litat i els interessos de la majoria— allà on els pertoca: unes comissaries jurídicament ben transparents... Algun dia, caldria que veiéssim tots plegats, a la «tele», altra cosa que incessants persecucions d'automòbils, contrapuntades amb els enginyosos diàlegs dels guionistes professionals —una cosa «graciosa» rere l'altra!— l'estridència de les sirenes policiaques i el rat-tat-tat-tat! de les metralleres d'uns i altres. Algun dia...

«Starsky i Hutch»... La nova aparença d'un vell producte alienant, arxi-conegut. Amb el «label» RTVE.

V. M.

Tancats gairebé tots els espectacles de Barcelona

La tècnica del contraatac i la lesió

Amb el permís d'aquests controladors eteris que meixen i reben el nom d'accionistes, els diaris diuen el que volen. Reproduïts sobre el paper couché, sobre l'escena o la pantalla, els cossos despullats s'expressen.

Molts es pensaven, doncs, que ja teníem la llibertat d'expressió. Aquella antiga esperança dels intel·lectuals i dels artistes, compartida per l'ull viu d'empresaris liberals, s'havia fet realitat.

I de cop, collita roja al setmanari "El Papsu".

I de cop, Albert Boadella detingut i empresonat.

El mateix dia quinze de desembre, data de l'empresonament, la professió teatral es mobilitza. A despit de la complexitat ideològica i social d'aquesta professió, això no és gens estrany: ja s'havia mobilitzat altres vegades. I, a més a més, com que majoritàriament està parada, no té cap altra feina. És —podrien dir alguns— una manera progressista de matar l'atur forçós.

En realitat, la professió defensa el seu dret a un treball que encara no té. Ja ho va fer l'any 1976, i la població en general s'ho mirava amb simpatia i picava de mans i els seus llavis reien en llegir la pancarta que demanava un teatre al servei del poble.

Però, fins avui, era només la professió. Fins i tot alguns estaments estretament lligats al món de l'expressió i de l'espectacle, mantenien una actitud al marge. Per exemple, els tècnics de cinema, de televisió i de teatre. Ells eren tècnics, i no artistes. Fabricaven espais, els omplien de llum i els feien sonors amb el mateix escpticisme expressiu que un treballador del metall o de la banca.

Amb l'afer Joglars-Boadella, les coses han canviat. La vida col·lectiva ha fet un gran pas endavant.

La llibertat d'expressió ja no és el patrimoni d'uns quants artistes i intel·lectuals. Per primera vegada, tota la

societat assumeix plenament la lluita per una real i efectiva llibertat d'expressió.

No són, només, els parlamentaris constitucionalistes o els signants d'un pacte. És la societat en el seu conjunt.

Reproduir, aquí, la llarga, immensa sèrie d'adhesions solidàries a Albert Boadella i a l'Assemblea Permanent de l'Espectacle és del tot impossible. Cal, però, resumir el seu sentit global, el seu sentit polític.

Era lògic que els actors i directors paressin. Era lògic que els senyors Planchon, Wesker, Béjart i Brandt, entre molts altres, enviessin telegrams. Però no era previsible que tota la població reaccionés de manera tan unànime. I, en canvi, això és el que ha passat: fàbriques, associacions de veïns i entitats cíviques de tota mena han unit la seva veu al clam dels professionals del teatre, l'espectacle i la cultura. Els tècnics han fet seva la reivindicació i la protesta i, en sumar-se al moviment de vaga, l'han estès pertot arreu.

Des d'ara, la llibertat d'expressió ja no és l'afer d'uns quants. És la reivindicació de tota una societat.

Des d'ara, queda clar que la llibertat d'expressió va més enllà de l'augment de la capacitat informativa de periòdics i ràdios. Més enllà de la interessada comercialització del cos humà.

Des d'ara, queda clar que els enemics de la llibertat d'expressió —i els problemes no venen únicament de la jurisdicció militar— utilitzaran la tècnica futbolística del contraatac per sorpresa i de la lesió a l'adversari massa contundent.

I des d'ara sabem que, per a contrarestar aquesta tàctica, no hi ha només una professió i els seus amics, sinó tot un país. El país que vol la democràcia i la practica. I la democràcia és l'absoluta llibertat d'expressió.

JAUME MELENDRES

Sisa fa diana

Fins el dia de Sant Esteve, Jaume Sisa i l'orquestrina de sis músics que l'acompanyaven romandran al **Saló Diana** amb les seves cançons, la seva música, l'escenografia i, en una paraula, l'espectacle.

Es pot afirmar que anys enrere, Sisa era un cantant marginal. Quan sortí al carrer el seu disc **Qualsevol nit pot sortir el sol**, Manuel Vázquez Montalban, en un comentari a **Tele/EXprés**, venia a dir, planerament, que el Sisa li agradava i que no parava de fer rodar sobre l'aparell el seu long-play. Erem en una època on les connotacions sociopolítiques, que no trobaven els seus camins normals, arribaven a d'altres àrees d'entrada no polítiques **strictu sensu**. La cançó **compromesa** era, per a molts sectors del públic d'esquerres, la vessant musical més consumida. Manolo Vázquez s'avançava als esdeveniments llençant un globus sonda. Perquè Jaume Sisa no era allò que hom entenia per un cantant **compromès**.

Sovint, des d'aquesta columna, hem dit que el final de la dictadura era també el principi del **final de la utopia**. Que la fi de la dictadura no era un esdeveniment únicament polític: era el primer pas cap a una normalització a tots els nivells. Era, és, en el terreny de la cançó, l'inici del **lliurament del cant** que Raimon posava com a significatiu títol al seu darrer disc. Avui, no cal anar a un recital per **manifestar** ni cal que la cançó substitueixi l'al·legat polític, ni el recital el míting. Paral·lelament, el gust del públic s'eixampla i el seu interès apunta cap a expressions musicals diverses. El revifament del rock o els **revivals** de ball —boleros, fox-trot, etcètera— apunten cap aquí. L'increment de l'audiència dels grups com **Dharma, Música Urbana**, o de músics com Jordi Sabatés o Toti Soler, en són un altre exemple. I és aquí on cal resituar també l'augment del públic de Jaume Sisa, l'augment de la gent que pot entendre el que fa o a la qual, senzillament, li pot agradar la seva música i la seva poètica.

Jaume Sisa crea un univers —que ell anomena **galàctic**— i, dins d'ell, petits mons. Un d'ells, **La Catedral**, nom del seu doble àlbum de recent sortida al mercat discogràfic. Dins de **La Catedral** —present als seus recitals del **Diana**— un ritual sense déus ni sants, però amb tota la càrrega de la litúrgia per la litúrgia, de la litúrgia com a forma —fins i tot com a estètica— i no com a fi, de la religió pagana, en una paraula. En el seu **show** ampli del **Saló Diana** hi cap gairebé tot: l'escola del **fill del mestre**, l'escatologia dels **Set Cels** i les varietats del **Cabaret Galàctic**. Hi cap el cantant, l'actor o el rapsoda trist que explica la història d'un home sense història. Hi cap la melodia i el ritme que juguen sobre els seus pressupòsits sense bel·ligerància. I, a través d'unes formes molt acurades, Sisa aconsegueix omplir un camp de sensacions.

Espanya viu de l'aire d'un del gris / terres i mars unides a un país / que mai no ha existit. Més de dos anys —que semblen vint— després d'aquell article de **Tele/EXprés**, abans que possessin Vázquez Montalban en quarantena, des de les pàgines d'un **TREBALL** que ha sortit del mateix, recomanem anar a escoltar Sisa. Sense esperar més transcendència que la del gust: les **consignes** made in Sisa són eternes i no conjunturals. Sempre serà vigent que **Qualsevol nit pot sortir el sol**.

ANTONI BATISTA

Amb el reial decret sobre les noves normes cinematogràfiques, s'ha desencadenat una sorda batalla entre els tres sectors de la indústria: la producció, la distribució i l'exhibició. Des del primer moment, els exhibidors varen demostrar la seva disconformitat amb alguns dels punts del decret i, ara, un grup d'exhibidors cinematogràfics ha acordat interposar un recurs contenciós-administratiu contra l'esmentat decret que, com se sap, va entrar en vigor el darrer dia 1. L'acord fou adoptat en una reunió conjunta de les juntes directives de la Federació d'Entitats d'Empresaris de Cinema d'Espanya i de l'Agrupació d'Exhibició Cinematogràfica.

Els exhibidors volen demanar a l'Administració l'adopció de les següents mesures de protecció de l'espectador: creació d'un ens de control de qualitat de la producció cinematogràfica a fi d'evitar que es puguin imposar als empresaris totes les pel·lícules en compliment de la **quota de pantalla obligatòria d'exhibició de pel·lícules espanyoles**, i que no s'exigeixi el compliment de l'esmentada **quota de pantalla** als locals que estiguin especialitzats en l'exhibició de cinema familiar mentre no hi hagi prou pel·lícules destinades a aquest públic. Però si els exhibidors es mostren preocupats per aquests aspectes, els distribuïdors i un petit sector d'exhibidors dedicats a l'art i assaig apareixen molt preocupats per la desaparició de la denominació de **sales especials** per als locals que exhibien pel·lícules en versió original amb subtítols en castellà, i l'aplicació d'aquest terme de **sales especials** als locals que projecten pel·lícules pornogràfiques. Aquest tràfec de

termes pot portar el públic a una gran confusió. Per això s'ha constituït una nova Associació de Distribuïdors i Exhibidors d'Art i Assaig, creada per defensar els interessos de tots aquells qui creuen en el cinema com un art i per tant opinen que l'art i assaig ha de continuar existint al nostre país.

La intenció d'aquesta nova Associació és canalitzar correctament un material cinematogràfic que, si no arriba amb el segell d'**art i assaig**, no es podria veure mai.

L'esmentada Associació demana que l'Administració reconegui la seva existència, diferenciada de la distribució i exhibició normal, i negociar directament amb ella. L'Associació concedirà una placa als cinemes d'aquesta modalitat, per tal que l'espectador pugui saber realment quina sala és d'**art i assaig**. Per merèixer aquest qualificatiu s'exigiran unes condicions determinades, que són: programar en versió original, respectant el format original, compromís de facilitar una informació suficient a l'espectador sobre el film que veurà i portar una programació de curts coherent. Com és lògic, la patent per a aquest tipus de sales es renovarà cada any.

D'altra banda, hi haurà una classificació de pel·lícules en tres categories: A, B i C. Les pel·lícules A seran aquelles que es considerin especialment difícils; les B seran les habituals d'aquest tipus de locals, i les C, les de tipus més comercial. Perquè una sala pugui considerar-se d'**art i assaig** haurà de projectar un percentatge mínim de pel·lícules A, percentatge que dependrà de la localitat on estigui situat el cinema.

Amb tot això es pretén de-

Art i assaig?

Cine "porno" a les "sales especials"

fensar la identitat del cinema d'**art i assaig** i aclarir la confusió que la denominació de **sales especials** als locals que projecten cinema **porno**, pugui provocar en l'espectador no advertit.

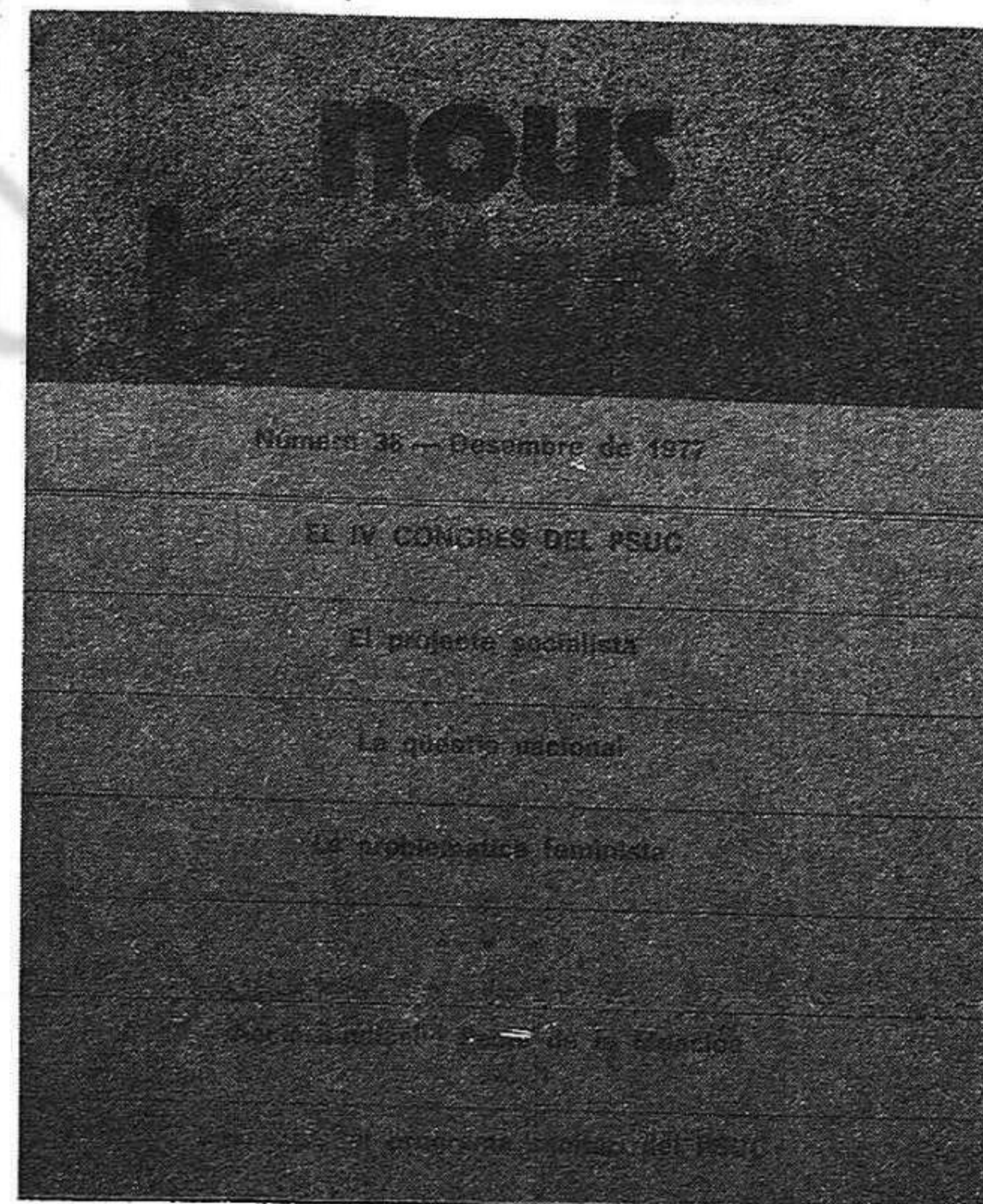
Aquesta iniciativa és òbviament molt important i positiva, perquè, independentment dels interessos econòmics que aquest tipus de sales i els seus promotors han de tenir, la seva tasca durant aquests anys en pro d'un cine-

ma **diferent** no es pot amagar. Pel·lícules com "Asylum", "Madre Juana de los Angeles" o "India Song", per dir només tres títols ben diferents i importants, cada un en el seu estil, no podrien haver estat vistes pels espectadors si no haguessin existit aquestes sales d'**art i assaig**, la continuïtat de les quals és, senzillament, una defensa de la cultura cinematogràfica i de la llibertat d'expressió.

MIGUELEFE

LLEGIU NOUS HORIZONS

La revista teòrica i política del Partit Socialista Unificat de Catalunya. En aquest número trobareu:

Comandes i subscripcions:
Vallespir 171, BARCELONA (14)
Telèfons: 2306043
3212195

L'altra música viva

La lectura d'una obra literària, completament superada, de Jaume Pahissa i la distinció que normalment es fa, en la crítica, de la música moderna i de la música clàssica, com si fossin dues coses diferents i no la continuïtat l'una de l'altra o més encara, la seva conseqüència lògica, em fa comentar que l'absència de la música moderna en el Palau no ve d'ara. Allà als anys trenta-cinc, es va considerar una victòria exultant una audició de jazz del Quintet Hot-Club de París, que llavors era l'essència de la modernitat. En canvi, la primera audició a Barcelona de la Història d'un Soldat, d'Stravinski, es va haver de fer a la Sala Studium del carrer de Bailèn amb una companyia de teatre universitari i un conjunt orquestral improvisat. La incomprensió mútua ha portat a tancar les portes del Palau a moviments populars autènticament musicals i encara una cosa molt pitjor, a allunyar Bach i Beethoven dels ateneus populars, associacions de veïns i sales on van les classes populars en el millor sentit de la paraula. Sembla que la paraula Música Viva, només correspongui a aquells mitjans que estan de moda. Música viva és la que és present, per la seva contemporaneïtat o la que subsisteix per la seva qualitat. Música de Museu o Música Morta, és aquella que tant si té deu anys com si en té dos-cents, no pot comptar amb la presència física d'uns executants ni d'uns oients i, entre aquesta, s'hi pot posar aquella música de laboratori, que no pot aguantar la seva constància, ni entre la massa popular ni entre la mal anomenada culta. I quan aquesta música, i que consti que l'anomeno música, té alguna cosa de bo, és quan es manté sobre una base autènticament popular.

No fa gaires dies, escoltava d'un jove company de feina, pro-

fà en tota mena de música, que la clàssica tenia tota la mateixa sonoritat i el mateix ritme. Per ell, la varietat estava en els cassets que escoltava de música d'ara. Discutir, era perdre el temps. És l'eterna polèmica entre generacions que no han tingut altra educació musical que la que els han donat els mitjans més vulgaritzats de comunicació.

Per contra, a desgrat de la seva importància, fóra absurd de dir que només és vàlid allò que aquesta setmana s'ha donat al Palau i no puc fer-ne el comentari complet ja que, per donar-se dijous a la nit, no he pogut sentir-ne més que els últims assaigs. Es tracta dels Sis Motets de J.S. Bach. És una de les obres més característiques d'un compositor que, en el seu temps, ell mateix no es considerava res més que un artesà, que treballava per encàrrec i que havia de lluitar, fent música, per portar el nostre pa de cada dia a una taula carregada de fills. El seu ofici, ben fet, l'ha portat a ésser considerat el millor compositor de tots els temps.

I el realitzen dues corals: El Cor Madrigal i La Coral Càrmina, que amb antecedents llunyans en aquells cors claverians d'obers, que van fer passar pels orfeons menestrals i classes mitjanes, moguts per diferents interessos polítics i socials i manipulats moltes vegades, han arribat a constituir entitats de valor artístic autèntic. Se'n podria dir gresol de tot allò que s'ha fet abans, i si volen fer labor positiva (i potser ja la fan) han de tornar d'on van sortir, del poble, amb tot l'aprenentatge fet i amb tot el seu contingut moral i artístic actual.

GUINART

CADA MATÍ LLEGIU
AVUI
diari
en català

DEMANEU-LO AL VOSTRE QUIOSC

AVUI
AVUI
AVUI

Un diari independent i objectiu, al servei dels Països Catalans.

Un diari per al futur
SUBSCRIVIU-VOS-HI

La vena viatgera de l'esquerra

El PSOE, a Moscou

Els dirigents dels principals partits de l'esquerra espanyola han viatjat molt últimament. Si Carrillo va anar primer a Moscou i després als Estats Units, Felipe González va començar per aquest darrer país i ha anat ara a la URSS. En tots dos casos, amb escales intermèdies importants, però que no són del cas. Val la pena, però, reflexionar sobre aquesta vena viatgera.

D'antuvi, això és important, perquè Espanya viu, des de fa dos anys, una dinàmica política molt plena d'esdeveniments i, tant els partits polítics com els mitjans de comunicació, han tingut tendència —és lògic fins a cert punt— a centrar-se en els afers de política interior i a oblidar una mica que el món seguia endavant i, més encara, que arreu tenen els ulls posats en el que passa aquí. Estats Units i la URSS, junt amb els principals països d'Europa, són espectadors d'allò més concentrats. Els viatges de Carrillo i González, doncs, han tingut la missió fonamental de portar arreu una explicació i una interpretació progressista de la situació espanyola.

D'altra banda, hi ha aspectes més complexos. Per exemple, per als EEUU, el viatge de Carrillo tenia l'aspecte inèdit —i positiu— de la irrupció de l'eurocomunisme al país que capitaneja quasi absolutament el bloc occidental i que, fins fa molt poc, ha tractat durament els comunistes de tot arreu; per exemple, impedit-los d'entrar als EEUU, cosa que va contra la lliure circulació d'hommes i d'idees de la Carta d'Hèlsinki. En canvi, González va ser rebut als EEUU per membres reconeguts de l'administració perquè era acceptat com a representant d'una esquerra "civilitzada" (sempre des de l'òptica del govern americà), per bé que no s'explica gaire el poc ressò públic de la seva política. Potser perquè la seva proposta era més intransigent i socialista que no Carter hauria volgut, la qüestió és que Time i Newsweek van estalviar la tinta a l'hora de parlar del viatge de González.

Pel que fa a la URSS, és diferent. No cal que insistim sobre el cas de Santiago Carrillo i els misteriosos problemes de protocol que van fer impossible que prengué la paraula a les cerimònies commemoratives de la Revolució d'Octubre, perquè ja se n'ha parlat molt.

Per a Felipe González, la visita a la URSS no era pas fàcil. La normalització de les relacions entre Espanya i la URSS, l'intercanvi de les

informacions, la presència de corresponents espanyols a Moscou, etc, han fet que des d'aquí se seguís la visita de la delegació socialista amb gran luxe de detalls. Potser molta gent esperava "l'escàndol", allò que "aquí no s'ha dit", etc. Res d'això no ha succeït. I aquesta és la primera conclusió que, per imprecisa, val la pena remarcar: ha sigut un viatge normal d'una delegació socialista d'Espanya a la URSS. Perquè ja va sent hora que aquestes coses siguin normals. És important que els dirigents dels principals partits d'aquest país viatgin pel món, a fi d'explicar llurs alternatives i llur visió del que passa a casa i fora de casa, i no només com a partits polítics, sinó com a representants d'amplis sectors populars. És important que els viatges es multipliquin, i potser s'ha tardat massa a fer-ho, perquè la democràcia espanyola difícilment es podrà consolidar sense portar arreu del món les propostes i l'esperit de nego-

ciació i de compromís que han fet possibles els passos que fins ara s'han fet. I és important que els partits socialistes viatgin a la URSS per trencar esquemes ideològics sobre qui té o no té el monopoli del moviment obrer. Els viatges impliquen l'acceptació de l'altre com a interlocutor, impliquen la restauració d'un cert pluralisme ideològic, que ja feia falta!. Les declaracions de Felipe González, sobre eurocomunisme, sobre la monarquia a Espanya, sobre el moviment obrer internacional, sobre la pau i el desarmament, segons hem vist a la premsa, són molt interessants, exposades des d'un espai polític molt precís, el del PSOE, sense concessions, però confirmen unes bones perspectives per a una bona col·laboració de l'esquerra espanyola. Treball que té una vessant en l'àmbit espanyol, avui fonamental, però també una altra a nivell internacional que va més enllà de l'espai d'un simple corrent ideològic, d'un àmbit de partit. L'esquerra espanyola, les organitzacions del moviment obrer, han d'assentar les bases d'una política internacional democràtica més ampla, que tots els pobles d'Espanya puguin fer seva.

La responsabilitat de França

El Sàhara, bombardejat amb napalm

França ha invertit amb napalm en el negoci del Sàhara. La presència al cel del territori del poble saharià, els dies 14 i 15 passats, de vint-i-vuit avions de guerra francesos llançant bombes de fòsfor i napalm, accentua el caràcter internacional d'un conflicte que s'està encrespant sense que les veus a favor d'obtenir una solució pacífica al Sàhara siguin escoltades. Els drets del poble saharià estan essent deixats de banda per les potències que hi són implicades i que, després de les declaracions, s'han posat al costat dels exèrcits imperialistes del Marroc i Mauritània. L'excusa de Giscard —defensar els compatriotes francesos detinguts pel Front Polisario— no s'aguanta: l'alliberament dels ostatges estava ja previst amb antelació pel propi exèrcit d'alliberació del Sàhara. El govern francès sembla, ara, pretendre "vietnamitzar" el Sàhara. França faria d'USA.

Mentrestant, el PCE, en un comunicat del Comitè Executiu, ha declarat que "reafirma la seva solidaritat amb la causa legítima del poble saharià i amb el Front Polisario i demana que, en les presents circumstàncies, es posi en marxa, sota els auspicis de l'ONU, una negociació encaminada a obtenir una solució pacífica al Sàhara, tot respectant els drets del poble saharià, ja que corresponen als interessos nacionals d'Espanya i, en particular, a la seguretat del territori espanyol de les Illes Canàries".

llengua per ENRIC VIVES

No fem jocs de mans

vulgus". No podem dir, però, "per a que en facis l'ús que vulguis", calcant el castellà "para que hagas de ello el uso que quieras".

Davant el pronom interrogatiu *què* es pot fer servir la preposició *per* o la composta *per a*, segons correspongui: "¿Per què no dorms?" "¿Per a què serveix aquesta eina?" (¿Per quin motiu no dorms? ¿Quina és la utilitat d'aquesta eina?). I això val també per a les interrogacions indirectes, com per exemple: "No sé per què no dorms" "M'ha promès que m'explicarà per a què serveix aquesta eina".

No s'hi val, doncs, a fer jocs de mans i convertir pronoms

Luns, secretari general de l'OTAN, escolta les consignes dels USA, a la dependència dels quals volen sostreure l'OTAN els comunistes italians.

Itàlia

Els comunistes i l'OTAN

Si tenim en compte la ferma declaració dels comunistes italians, en el sentit que, si al gener la Democrazia Cristiana no accepta la seva incorporació directa a les tasques de govern, el PCI passarà a l'oposició, hi ha una petita notícia que té una importància política considerable. Ara no fa gaires dies, el senador comunista Ugo Pecchioli va fer unes declaracions relatives a la postura del seu partit vis a vis de l'OTAN; la cosa adquireix tota la seva importància en saber que Pecchioli és considerat una mena de "ministre de defensa" del Partit Comunista Italià.

De vegades, hom cau en la temptació de mesurar els avenços i les dificultats de les forces progressistes i socialistes italianes —sobretot el PCI— en funció únicament de les resistències interiors, és a dir, les dificultats i l'anticomunisme de la Democrazia Cristiana, o la crisi econòmica a nivell estatal, etc; però és un fet que l'aparició pública del terme "eurocomunisme" (cap al juny del 1975), amb motiu de la victòria electoral dels comunistes italians a les municipals de 1975, va desencadenar tot un seguit de declaracions de personalitats representatives de l'administració americana, des de l'ambaixador dels EEUU a Roma, senyor Volpe, fins a Kissinger en persona. Llavors es tractava de l'administració Nixon i Ford, i ara de l'administració Carter. Recordem, doncs, l'època de la naixença de l'eurocomunisme i la seva dinàmica italiana, i les consegüents declaracions d'ambaixadors, generals, diplomàtics i ministres USA. En síntesi, deien: "Considerem aquesta qüestió (l'arribada de comunistes al poder a Europa Occidental) com un afer de seguretat per als EEUU. No ho tolerarem mai, sota cap circumstància." Recordem també que un dels punts en els quals el llavors candidat Carter, durant la campanya electoral, es diferenciava de Ford era l'actitud envers l'eurocomunisme. La cosa, per bé que era una incògnita, va provocar aquí moltes esperances, ja que hom creia en una visió més "realista" de la nova adminis-

tració de Washington.

De llavors ençà, la progressió dels comunistes italians cap al poder ha avançat considerablement, i ara, el problema es planteja ja en termes molt precisos per als americans. ¿Què passarà amb l'OTAN? Cal saber que Itàlia és una de les seves bases privilegiades, tant per la posició estratègica que aquest país ocupa al Mediterrani, com per la concentració d'hommes i material que els USA i l'OTAN hi tenen.

La tesi d'alguns sectors de l'administració americana és senzilla: els comunistes al govern són un perill perquè tenen accés als secrets militars de l'OTAN, ergo la seguretat occidental (per tant, la dels EEUU) està amenaçada.

La tesi és grollera, i cauria per si mateixa, si no fos perquè encara té un cert pes dintre l'opinió americana (i sempre cal fer electoralisme a bon preu). D'altra banda, la tesi pressuposa que les relacions entre el PCI i els soviètics no sols haurien de ser molt bones, sinó de submissió total d'aquell envers aquests; i no sols això, sinó que, endemés, implicaria que la URSS té projectes amenaçadors envers "el món occidental" en termes d'invasió militar. Per si fos poc, tots els escàndols d'espionatge, contraespionatge, filtracions i altres deliris del gènere els darrers vuit anys, han tingut lloc a Alemanya Federal, la qual cosa tot-hom sap que li va costar el càrrec a Willy Brandt, home

de la més avançada política d'obertura a l'Est que mai no s'hagi donat en aquell país. Ni Itàlia, ni França, ni Portugal, països que, segons certa propaganda, estan més amenaçats pel "perill roig", no han tingut mai problemes d'aquest tipus. Fins i tot durant els quasi dos anys (74 i 75) que a Portugal hi hagué comunistes al govern, l'OTAN no va poder demostrar sentir-se amenaçada. Fins al punt que els comunistes portuguesos van renunciar a tenir cap accés als àmbits portuguesos en contacte amb l'OTAN.

En aquest context, delicat certament, el senador Pecchioli ha dit en síntesi que el seu partit acceptarà els compromisos que Itàlia té amb l'OTAN i altres organismes internacionals. L'única precisió és que el projecte del nou govern hauria de ser que aquests mecanismes, no sols militars (OTAN), sinó també culturals, tecnològics, etc, han de sortir de la pesant dependència americana i recuperar una real autonomia i independència, al servei d'un projecte polític plenament europeu basat en el conjunt d'estats interessats en la construcció d'una Europa forta, capaç de trencar els últims vestigis del món bipolar, del joc de les grans potències. Els comunistes italians creuen que és imprescindible no provocar mesures unilaterals que puguin produir greus desequilibris internacionals i per això, paradoxalment, reforçar encara tant l'OTAN com el Pacte de Varsòvia. Creuen també que la desaparició d'ambdues estructures només pot ser progressiva i negociada, i això podria ser dinamitzat per la perspectiva europeista abans dibuixada. Aquest és el gran objectiu dels pobles d'Europa, que els eurocomunistes fan seu a condició que reposi sobre un amplíssim suport popular en el si de cada Estat i de cada poble.

P. VILA

Abans de continuar pels viarans del *per* i del *per a*, deixeu-me fer una passa enrere per tal de respondre per endavant a una objecció que potser algú, erròniament, podria fer a una afirmació que apareixia la setmana passada en aquesta secció: que *per a que* no és mai correcte en català. Algú pot dir que ha sentit o vist, per exemple, "no sé per a què serveix això". És veritat. Però no és el mateix cas. Aquí tenim la preposició composta *per a* seguida del pronom *què* (interrogatiu). En una altra ocasió ja vàrem parlar de la incorrecció que es comet sovint precedint la conjunció *que* d'una preposició i veïem com alguns salven la qüestió convertint màgicament la conjunció en pronom per mitjà del procediment expeditiu d'accentuar-la. Ara ens trobem davant d'un cas semblant: si la frase que hem esmentat a tall d'exemple és correcta, vol dir que és correcta *per a que*. No. *Per a* davant del pronom interrogatiu *què* és correcte; però no ho és davant de la conjunció *que*. Podem dir: "¿Per a què m'ho dónes?". I ens poden respondre: "Perquè en facis l'ús que

en conjuncions o a l'inrevés.

Amb això ens hem menjat una bona part del nostre territori habitual i tot just podem encetar o, més ben dit, insinuar, el tema que volíem plantejar avui: Per simplificar les coses, ¿es podria, com alguns han proposat i encara defensen, prescindir de *per a* i fer servir sempre *per*? No, de cap manera. Aparentment, ens trauríem maldecaps del damunt. Però només en aparença, perquè ens atrauríem molts més maldecaps per les ambigüitats i confusions amb què ensopegaríem ara sí i ara també. Amb això contribuiríem a donar la raó als qui diuen —encara n'hi ha, d'aquests— que el català no és un idioma. La claredat i la justesa de l'expressió ens prohibeixen renunciar a cap de les eines de la nostra llengua, eines consolidades que es feien servir ja en temps ben antics. I la preposició composta *per a* n'és una. Enriquir l'idioma és un deure. I una feina engrescadora, de més a més. Empobrir-lo o amputar-li òrgans és un delictes cultural. Impardonable.

Raimon, una lluita sorda i constant

Raimon és notícia. Raimon no ha deixat d'ésser notícia. Al recital del Palau de la Música "Salvem el Brusi" i per la llibertat d'expressió, Raimon va retrobar-se amb el públic per cantar les cançons de sempre amb la mateixa força de sempre. A TREBALL, fa temps que volíem parlar amb Raimon sobre això, sobre les municipals, sobre la cançó...

—Fa uns dies, el govern va prohibir el Congrés de la Lliga Internacional dels Drets dels Pobles que havia de celebrar-se a Barcelona. Raimon havia de cantar en un festival que s'inscrivía en el marc del Congrés. Malgrat que el festival no va ésser prohibit, no es va fer. ¿Per què?

—El festival de què parles estava prohibit com a acte del Congrés i només s'autoritzava si no en formava part. És a dir, que es va fer servir la "trampeta de la tolerància" tantes vegades utilitzada en l'època franquista. Però nosaltres, tots els qui cantàvem, evidentment hi participàvem perquè era un acte més del Congrés i per fer-lo conèixer d'una manera més massiva. Així, nosaltres pensàvem que havent estat prohibit el Congrés, no teníem per què cantar quan els qui havien vingut de fora no podien parlar, i per això vam suspendre el festival.

D'altra banda, hi havia també un motiu d'eficàcia: se'n parlaria molt més, del Congrés, si no es feia l'acte que no si es feia. Si haguéssim estat en ple franquisme, si ha-

guéssim tingut necessitat de donar fe de vida, l'acte s'hagués fet, però en una situació de post-franquisme, en què existeixen altres mitjans per dir les coses —partits polítics més o menys organitzats, premsa més o menys lliure, etc.—, la millor manera de solidaritzar-nos era no cantar.

—¿Què en penses del fet mateix de la prohibició del Congrés? ¿En quin marc s'inscriu?

—D'ençà que es va morir en Franco molta gent ha caigut en l'error de dir que amb la democràcia en què estàvem entrant no caldria lluitar, que ja estaria tot fet. Jo crec que això no té sentit, perquè en una democràcia la lluita de classes és sovint més aparent encara, i en aquest país s'afegirà una lluita enorme per la llibertat d'expressió i d'informació. En aquest sentit, si no es crea un corrent molt fort d'opinió pública que aquest govern no està fent les coses que caldrien, en uns moments que, junt amb la prohibició del Congrés, ens trobem amb l'abstenció d'Espanya en la votació a l'ONU contra Pinochet (quan fins i tot els EUA

hi voten en contra), amb les morts de Màlaga i Tenerife, etc., si això no es denuncia no en sortirem. Penso que entre l'aldarull més o menys provocador i la simple nota de protesta al diari, hi ha molts altres camins per fer les coses, camins que encara són verges.

—Al cap d'una setmana, aproximadament, que passés tot això ens trobem amb l'anunci d'una altra actuació d'en Raimon, aquesta vegada per "salvar el Brusi". ¿Quin significat té per a tu la campanya de "Salvem el Brusi"?

—El problema de la llibertat d'expressió no és només una realitat del nostre país, sinó que es dona també a França, a Itàlia, etc., països on es produeixen casos similars al que ha passat amb el Brusi. El canvi de propietari no ha de comportar automàticament la submissió ideològica de l'informador a l'empresa, sinó que cal salvaguardar la independència del periodista i el dret del lector a la informació. I aquest és el sentit últim de la campanya "Salvem el Brusi". Per això, quan em van demanar de fer el recital vaig dir immediatament que sí, perquè sempre he lluitat —i lluito encara— contra la repressió a tots els nivells, i per raons de professió, especialment a favor de la llibertat d'expressió.

—Al festival d'ahir nit, sota el mateix eslògan de la llibertat d'expressió, s'uniren dos reivindicacions: salvar el Brusi i l'alliberament d'Albert Boadella, director de "Els Joglars"...

—Sí, perquè tan important és salvar el diari per al poble com que el company Boadella pugui expressar lliurement el seu art.

—Però ¿no es contradiu, en certa manera, que arran de la detenció d'en Boadella, se suspenguessin solidàriament tots els espectacles i, en canvi, el recital de "Salvem el Brusi" es fes?

—No es contradiu en absolut perquè justament aquest recital servia per reivindicar la llibertat d'expressió: calia que es fes per exigir també la llibertat d'en Boadella. Jo mateix vaig suspendre una actuació meua a Sabadell, dissabte, per aquest motiu. En canvi, un festival a benefici dels

subnormals no es va suspendre perquè tots els qui hi prenem part consideràvem que tindria més ressò si cantàvem i explicàvem la detenció de l'Albert. En el cas del Brusi, la mateixa assemblea d'actors en vaga, la gent de la comissió organitzadora i jo vam arribar a l'acord de no suspendre'l. No es podia suspendre el recital organitzat per la comissió cívica de "Salvem el Brusi" perquè el seu motiu era, al capdavall, exigir la mateixa cosa per què estàvem lluitant.

—Primer, el festival del Congrés de la Lliga dels Drets dels Pobles; després, el festival pro subnormals; ara, per la llibertat d'expressió. Tres recitals previstos en quinze dies després de bastant de temps de no cantar a Barcelona.

—No he cantat a Barcelona, però fora d'aquí sí que ho he estat fent continuament: disset recitals a València, altres a París, Borges Blanques, Sant Joan Despí, Gràcia, etc. El que passa és que quan les coses no es fan a Barcelona o a Madrid els mitjans de comunicació sembla que no s'hi interessin —o no s'hi vulguin interessar— tant. No he estat aturat; potser encara he treballat més que no volia.

"Sempre he lluitat contra la repressió a tots els nivells"

—Malgrat tot, en algunes ocasions s'ha trobat a faltar Raimon. Estic pensant concretament en la Festa de TREBALL.

—Primer de tot, em van dir de participar-hi molt tard —només catorze dies abans—, quan pertot es deia que la presència de Raimon era totalment segura. Llavors vaig intentar veure quin muntatge hi havia, en quines condicions s'havia de treballar, i no vaig quedar gens satisfet ni de les condicions tècniques ni de les artístiques (que a la llarga influencien les polítiques). No em va agradar l'organització i vaig creure que la millor manera de fer veure que jo no estava d'acord amb els procediments emprats era no participar-hi. Mai no he funcionat a les ordres de ningú i penso que en aquella oportunitat tenia alguna cosa a dir. A mi em va saber molt de greu no

—Parlem ara del moviment anomenat "La Nova Cançó". ¿Què ha significat la Nova Cançó en la vida cultural de Catalunya?

—La Nova Cançó ha estat una etiqueta que han col·locat a un moviment dinàmic que hi havia a la societat dels Països Catalans. Aquesta etiqueta ha servit per entendre'ns, però el nom no fa la cosa. La Nova Cançó no ha estat només un moviment de reivindicació d'unes llibertats, sinó que el seu significat va molt més enllà que tot això.

La Nova Cançó ha estat un fenomen de cultura nacional popular: en una situació que la llengua escrita no és coneguda sinó per uns pocs, però que molta gent la parla, evidentment que un fet oral com la Cançó té molta més incidència que el llibre o la revista, i que només hagués pogut

tenir la televisió o la ràdio. D'aquesta manera, l'arrelament formidable de la Nova Cançó s'explica a partir del fenomen oral i del mateix fenomen cançó. Amb la sola protesta, no hagués arribat a quallar de la manera que ho ha fet.

—Ara que han canviat les condicions socio-polítiques que van fer possible la força que va tenir la Nova Cançó, ¿vol dir que s'ha acabat la seva comesa?

—No, no. No crec que s'hagi d'acabar res. Si així fos voldria dir que nosaltres cantàvem perquè en Franco era viu i quan s'ha mort ja no cal cantar, ja no cal afiliar-se als partits polítics, ja no cal fer manifestacions, etc. No, no. I tampoc no és una qüestió d'edat. Aquí tens el cas d'en George Brassens o d'en Pete

Seeger que, amb els seus seixanta anys, encara continuen cantant i ho han fet molt bé. Jo continuaré cantant mentre en tingui necessitat i a la gent li agradi el que jo faci. Deixar ara de cantar segons quines coses seria fer el joc al capital que controla i manipula els mitjans de comunicació i la "indústria de l'entreteniment" a través de la qual vehicula una ideologia generalment reaccionària.

—¿Com veus, doncs, el futur immediat de la Cançó?

—La situació del país condiciona molt la vida cultural que es pugui desenvolupar. De moment, aquí no existeix una infraestructura ni tan sols mínima de locals ni de condicions tècniques ni res de res, i en aquesta situació no es pot treballar bé.

JOAQUIM G.
Fotos: Jordi Morera

"Cal salvaguardar la independència del periodista i el dret del lector a la informació"